

ПОЛИТИКИН

1
ДИНАР
1952

ГОДИНА
XXIX
БРОЈ
881
16. XI 1968.

ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

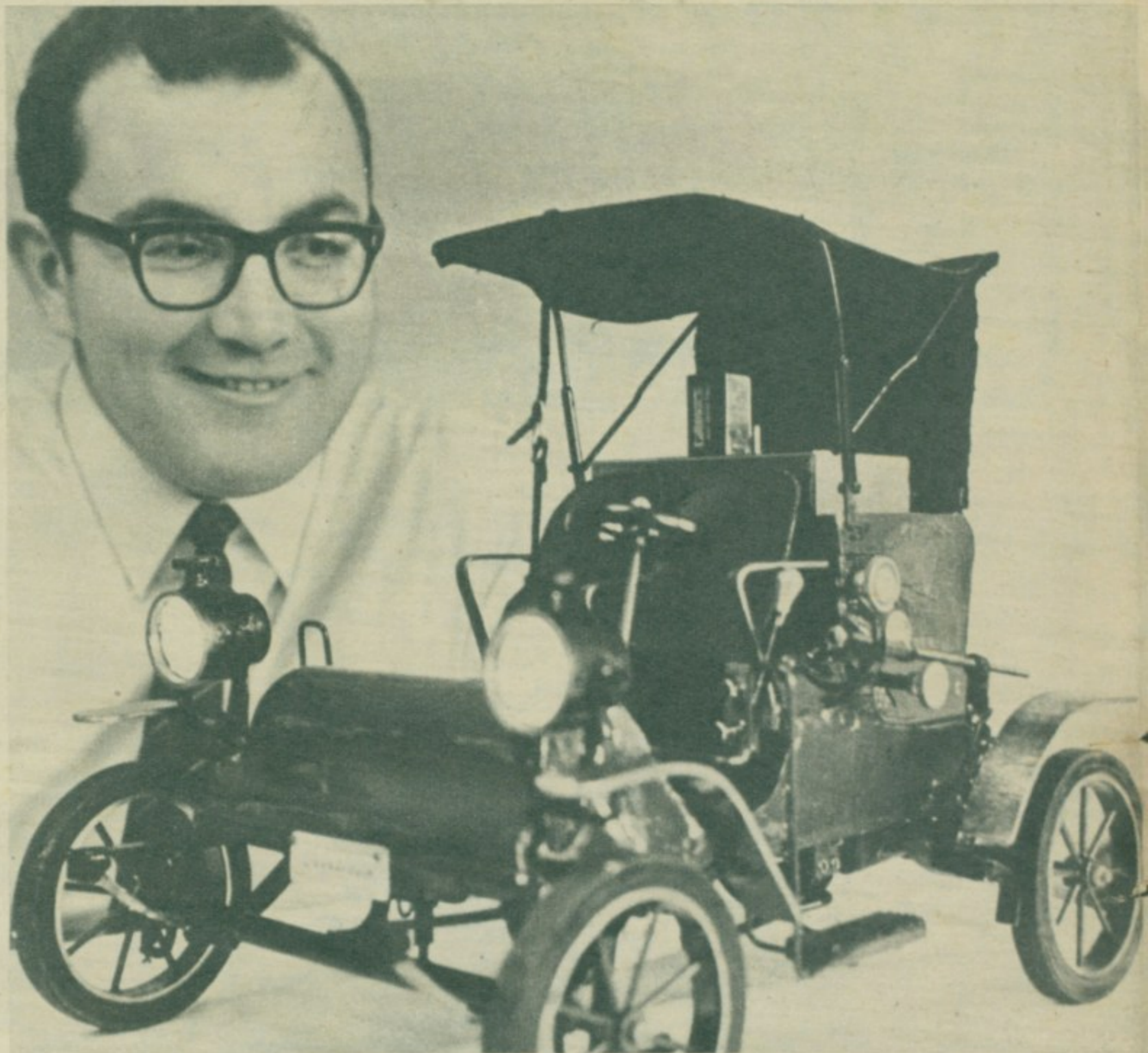
ПОЛАЗЕ ПРВИ ВОЗОВИ

НА СТРАНАМА 16 – 17

ПЛАНИНАР У ПЕЛЕНАМА. — Мали Ешли већ је освојио четрнаест планинских врхова — седећи удобно у ранцу који његова мајка носи на леђима. На сваки планинарски подухват енглески брачни пар Валис води са собом и свог четрнаестомесечног сина. Управо су се вратили са планинарске турнеје по Швајцарској и већ се спремају на освајање планина у Велсу.

МИНИ-ВЕТЕРАН. — Евалд Бенцел, прецизни механичар из Волсфурга, у Немачкој, утрошио је 1900 радних часова да би начинио деџи аутомобил који веома подсећа на прва „кола без коња“. Његов мини-ветеран има бензински мотор с једним цилиндром и може да постигне брзину од 8 километара на час. Возило је предвиђено за две особе: малог возача и његову савућницу.

Ripley's **Вероватли или не!**

НАЈНЕОБИЧНИЈЕ САМОУБИСТВО У ИСТОРИЈИ **КОКЦЕЈУС НЕРВА**, ИСТАКНУТИ РИМСКИ ПРАВНИК И ПРИЈАТЕЉ ЦАРА ТИБЕРИЈА, ИЗНЕНАДА ЈЕ ПОСТАО ТОЛИКО ПОТИШТЕН ДА ЈЕ ЦАР, УВЕРЕН ДА НЕРВА ПОМИШЉА ДА СЕ УБИЈЕ, СВАКОГ ДАНА ПРИРЕЂИВАО ГОЗБЕ ЗАХТЕВАЈУКИ ОД ПРИЈАТЕЉА ДА ДОЛАЗИ ЈЕР ЈЕ ВЕРОВАО ДА ЊЕ ГА ТАКО УВЕК ДРЖАТИ НА ОКУ. НЕРВА СЕ ПРЕТВАРАО ДА ЈЕДЕ А ИЗВРШИО ЈЕ САМОУБИСТВО ГЛАВУ!
(33. ПРЕ НАШЕ ЕРЕ)

МАРК КАСТЕР
ЗАПОСЛИО СЕ НА УНИВЕРЗИТЕТУ У АЛБУКЕРКУ (НОВИ МЕКСИКО) А ЗАТИМ ЈЕ ПОСТАО ПРОФЕСОР ТРИГОНОМЕТРИЈЕ И ГЕОДЕЗИЈЕ. У СТАРИЈИМ ГОДИНАМА, КАД ЈЕ ПОТПУНО ИЗГУБИО ВИД, ПРЕШАО ЈЕ ДА РАДИ У БИБЛИОТЕЦИ. ТАЧНО ЈЕ ЗНАО ГДЕ КОЈА КЊИГА СТОЈИ А СВАКОГ СТУДЕНТА ПРЕПОЗНАВАО ЈЕ ПО ГЛАСУ.

ВЕЛИКИ ЗИДНИ ЧАСОВНИК
КОЈИ СЕ У ПОРОДИЦИ КИН ИЗ САНТА ПАОЛЕ (САД) НАСЛЕЂУЈЕ С КОЛЕНА НА КОЛЕНА, РАДИ БЕЗ ИЈЕДНЕ ОПРАВКЕ ВЕК 126 ГОДИНА.

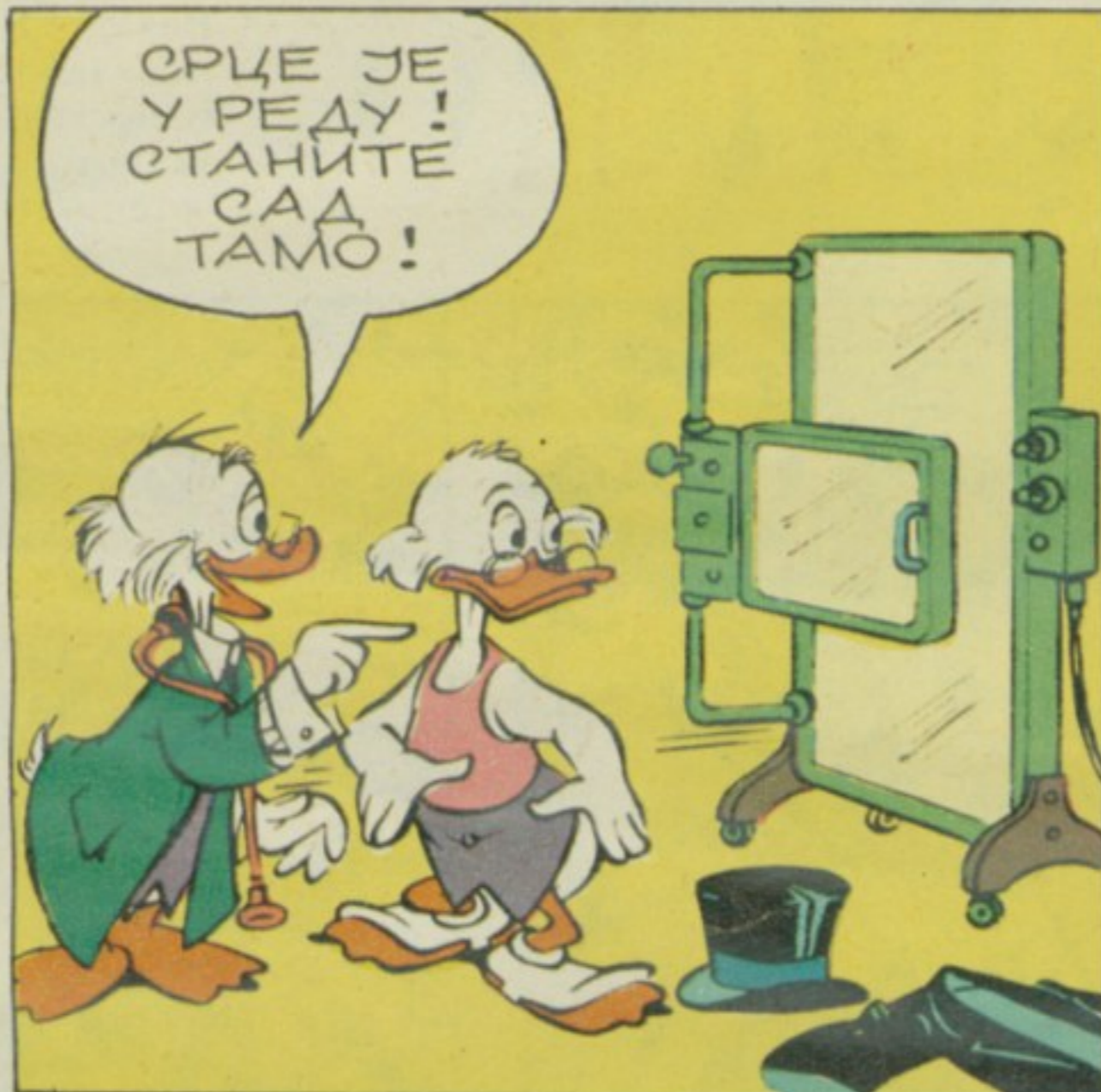
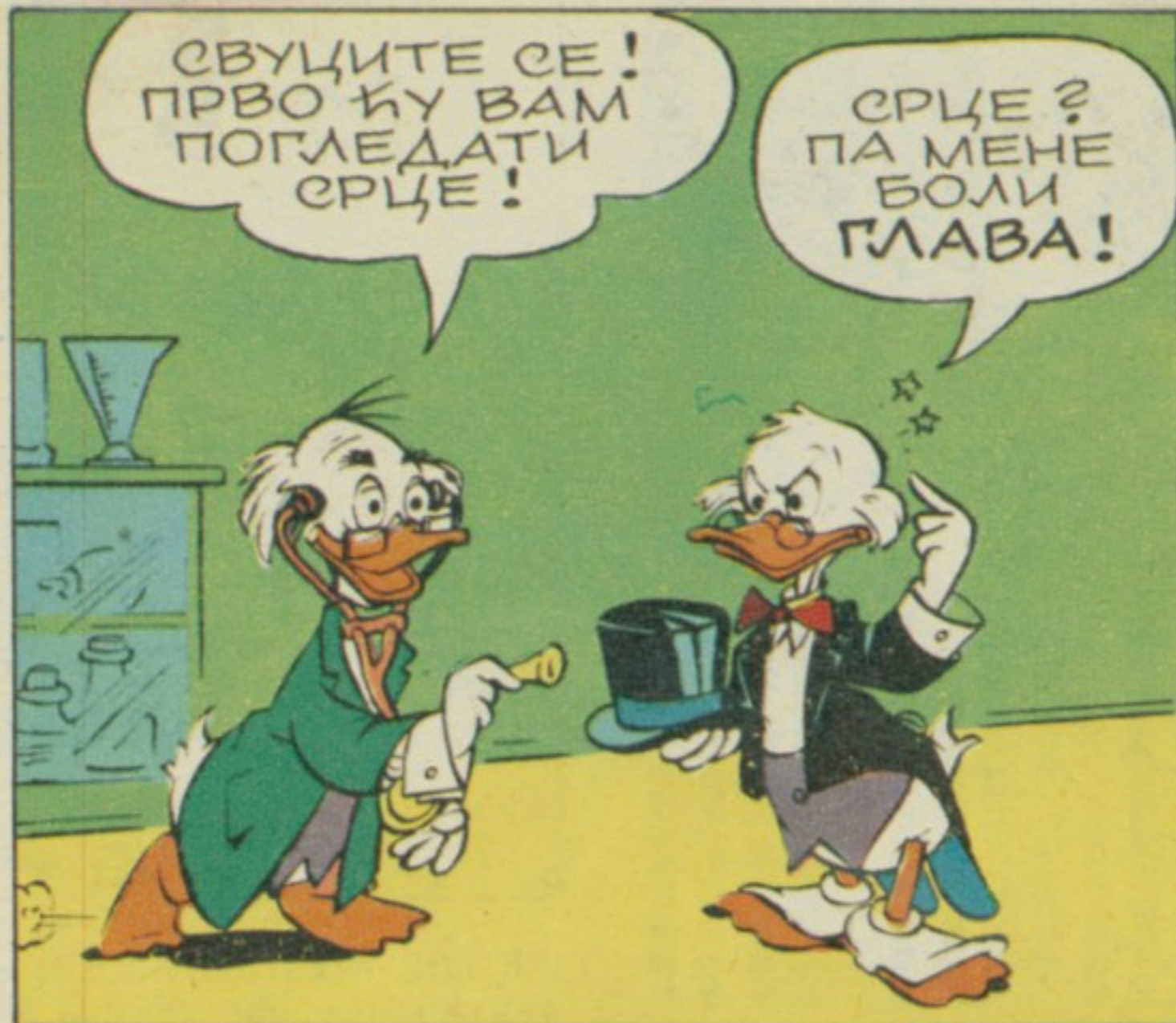
ЦВРЧАК
SPHONGORHAROUS INFLATUS НОСИ НА ЛЕБИМА ВЕЛИКУ ЛОПТУ.

ПРЕД ПОГРЕБ ФРАНЦУСКОГ ПРЕДСЕДНИКА САДИ КАРНОА УБИЈЕНОГ 1894. ГОДИНЕ ПОТРАЖЊА ЗА ЦВЕКЕМ БИЛА ЈЕ ТОЛИКА ДА ЈЕ НАЈМАЊА РУЖА ПРОДАВАНА ПО 30.000 ДИНАРА.

НА ИТАЛИЈАНСКОМ ОСТРВУ ИСКИЈА ИМА 6 ВУЛКАНА КОЈИ, ИАКО ОД 1302. ГОДИНЕ НИСУ ИЗБАЦИВАЛИ ЛАВУ, ПРЕДСТАВЉАЈУ СТАЛНУ ОПАСНОСТ ЈЕР ПРОУЗРОКУЈУ ЗЕМЉОТРЕСЕ ОД КОЈИХ ЈЕ ЈЕДАН, 28. ЈУЛА 1883, РАЗОРИО 3 ГРАДА У ЧИЈИМ ЈЕ РУШЕВИНАМА 2300 ОСОБА НАШЛО СМРТ.

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

НЕПОКОРНИ ХАЈДУК ВЕЉКО

ДЕЧЈИ КОЛОВОЂА. У селу Леновцима, крај Зајечара, у кући имућног сељака Петра родио се син. Срећни отац позвао је и почастио пријатеље, а малишан, је добио име Вељко. На велику радост родитеља већ првих година се показало да је то прави враголан, коловођа у свим играма и несташлицима. Била је то 1780. година. Србијом су већ четврти век владали Турци и грубом силом држали у покорности поробљени народ.

ПРКОСНИ КУВАР. Најпре је отишао у Видин и ту служио код једног богатог Турчина, а после неколико година вратио се у Србију и у Пожаревцу га је тамошњи војвода најмнио да му буде кувар. Вељко је по природи био пркосан и непокоран и није му било лако да подноси ђефове свога газде, али није имао куд. Једнога дана, на празник, задржао се дуже него што је смео играјући у колу и кад се вратио кући војвода појури да га туче. То Вељко није могао да поднесе и зато још исте вечери побеже из града и прикључи се хајдучкој чети Станоја Главаша.

ОСВЕТНИК. Турци међу којима су настала трвења чине све већа зверства над недужном српском рајом. У многим крајевима појавили су се хајдуци који су, као и Станоје Главаш, из планина изненадно нападали Турке и наносили им велику штету. Вељко се тако нашао на правом месту; одсада ће ратовање да буде његово једино занимање. Већ у првим окршајима задивио је нове другове храброшћу. Неколико од њих признаје га за свог вођу и Вељко постаје буљубаша, мањи старешина. Убрзо, 1804, у Шумадији се диже устанак против Турака на челу са Карађорђем Петровићем.

ПОБЕДА У НОЋИ. Плашећи се да не прођу као Осман-бег, сви Турци побегоше из Црне реке у Видин. Тако је и Вељков родни крај постао слободан. Али, кад су Турци чули да он нема велику војску, да је задржао само неколико стотина „бећара“, како их је звао, а осталима рекао да се врате својим њивама, реше да се освете. Са око хиљаду војника пређу у Србију. Ноћ пре него што ће га напасти Вељко их са својом дружином изненади и страшно потуче. Иако су у српском Совјету сматрали да је самовољан, морали су да му признају јунаштво и прогласе га за војводу.

ОПТУЖЕН ЗА САМОВОЉУ. У непрекидним сукобима Вељко није нове успехе, о њему се са дивљењем говори у народу, али то као да смета групици његових земљака који, уместо да ратују, не избијају из Београда где шире приче о самовољи новог војводе. Совјет га позира и одлучује да га затвори. Вељко са огорчењем каже својим пратиоцима: „Ја сам мислио: мене зову у Београд да ме питају колико сам рана летос претрпео и колико ми је момака погинуло, а они ме питају колико сам девојака љубио, па хоће да ме затворе...“ Не чекајући да га сутрадан ухапсе исте ноћи бежи у Смедерево.

НЕКАЖЊЕНЕ СИЛЕЦИЈЕ. Петар је имао доста стоке па је свог сина рано почео да шаље са другим чобанима. Тако је Вељко стекао нове пријатеље. Свима се допала његова весела нарав, а момче је уз то било необично храбро за своје године. У ово време Турци су често навраћали у Леновце, упадали у куће и узимали млеко, сир и маслац не плаћајући никоме ништа. Сељаци су ћутали, али мали Вељко је био огорчен што војници некажњено развлаче имовину његовог оца. Више него из свих прича које је слушао, он је тада научио шта значи живети у поробљеној земљи.

ПЉАЧКАШИ. Пазван Оглу, видински паша, одметнуо се од султана и његови одметници после битке са султановом војском прошли су кроз Вељков крај и опљачкали и попалили Леновце и многа околна села. Петар је постао сиромах, а Вељко, његов најмлађи син, преконоћ је постао човек. Не желећи да буде на терету оцу и мајци који ни сами не знају како да се прехране, Вељко одлучује да оде из родитељског дома и да сам зарађује за свој живот. Када је напустио Леновце није имао ни пуних петнаест година.

ЗАСТАВА И МУНИЦИЈА. Срби ускоро ослобађају многе крајеве од Турака, а када је 1807. и Београд пао у њихове руке, Вељко моли Карађорђа да му дозволи да побуни народ у свом крају, Црној реци. Двадесет седмогодишњи Вељко није уливао велико поверење војду и његовим поглаварима, али је био толико упоран да су морали да попусте, иако никада дотад нису чули за њега. Дали су му заставу и мало муниције, а један Карађорђевог саветник каже: „Ако да бог те што отме, добро, ако ли погине и пропадне, ми му нисмо криви“.

УНАПРЕДИО ЈЕ СЕБЕ. Вељко скупља стотинак бораца из свог краја и у селу Подгорцу напада добро утврђену кулу Осман-бега. Турци су се упорно брањили, али им он доскочи досетљивошћу: неколико буради, напуни сламом, потпали и гурне према кули. Бег је морао да се преда остављајући много оружја, сребрног новца и преко 800 дуката. Вељко је нешто од тога поделио својим људима, а дукате послао Карађорђу по „свој“ бимбашу, старешини кога су могле да имају само војводе. У Београду се зачуде толиком злату и нису правили питање што је сам себе унапредио.

НАДАЛЕКО ЧУВЕН. Вељко се измирио са Совјетом али завидљивци су удесили да му се не дозволи да иде у своју Црну реку. Послат је у Неготин: Турци се нису мирили са губитком Србије па су све жешће наваливали да је поново освоје. Вељко иде из боја у бој, једном упаде са „бећарима“ чак у Видин и направи пустош у том граду. О њему се чује и у Русији и отуда му шаљу одликовања и награде. Али за српске устанике дошли су црни дани, а Вељка и његових пет стотина коњаника (1813) опколиле су хиљаде Турака. Вељко тражи од Карађорђа барут, али отуда ништа не стиже.

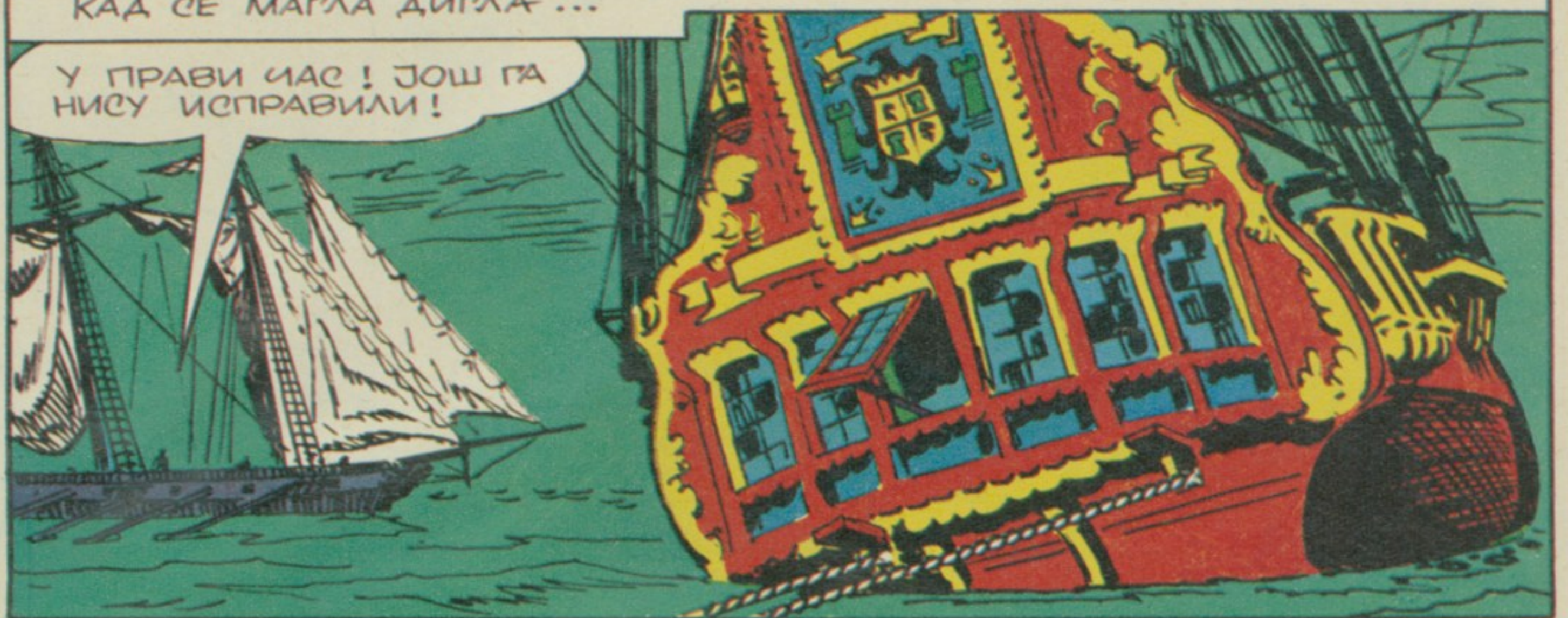
ПОГИБИЈА. У Неготину се водила огорчена борба против надмоћнијег непријатеља. Док је обилазио утврђења, Вељко се никад није заклањао и једног дана погоди га турско ђуле. Успео је само да каже „Држ...“ Имао је 33 године. Да не би избила паника, његови најближи узалудно су покушавали да сакрију од војске погибију војводе Вељка. Србија је тако изгубила јунака, „равног Милошу Обилићу и легендарном Ахилу“, како бележи Вук Караџић. Тимочка крајина остала је без свог заштитника и Турци су је опет покорили, а у народу су почеле да се певају песме о веселом, пркосном, неустрашивом Хајдук-Вељку Петровићу...

КАПЕТАН Кејт

"ПЕСМА ВЕТРА" СТИГЛА ЈЕ ДО ДОН КАРЛОСОВОГ БРОДА БАШ
КАД СЕ МАГЛА ДИГЛА ...

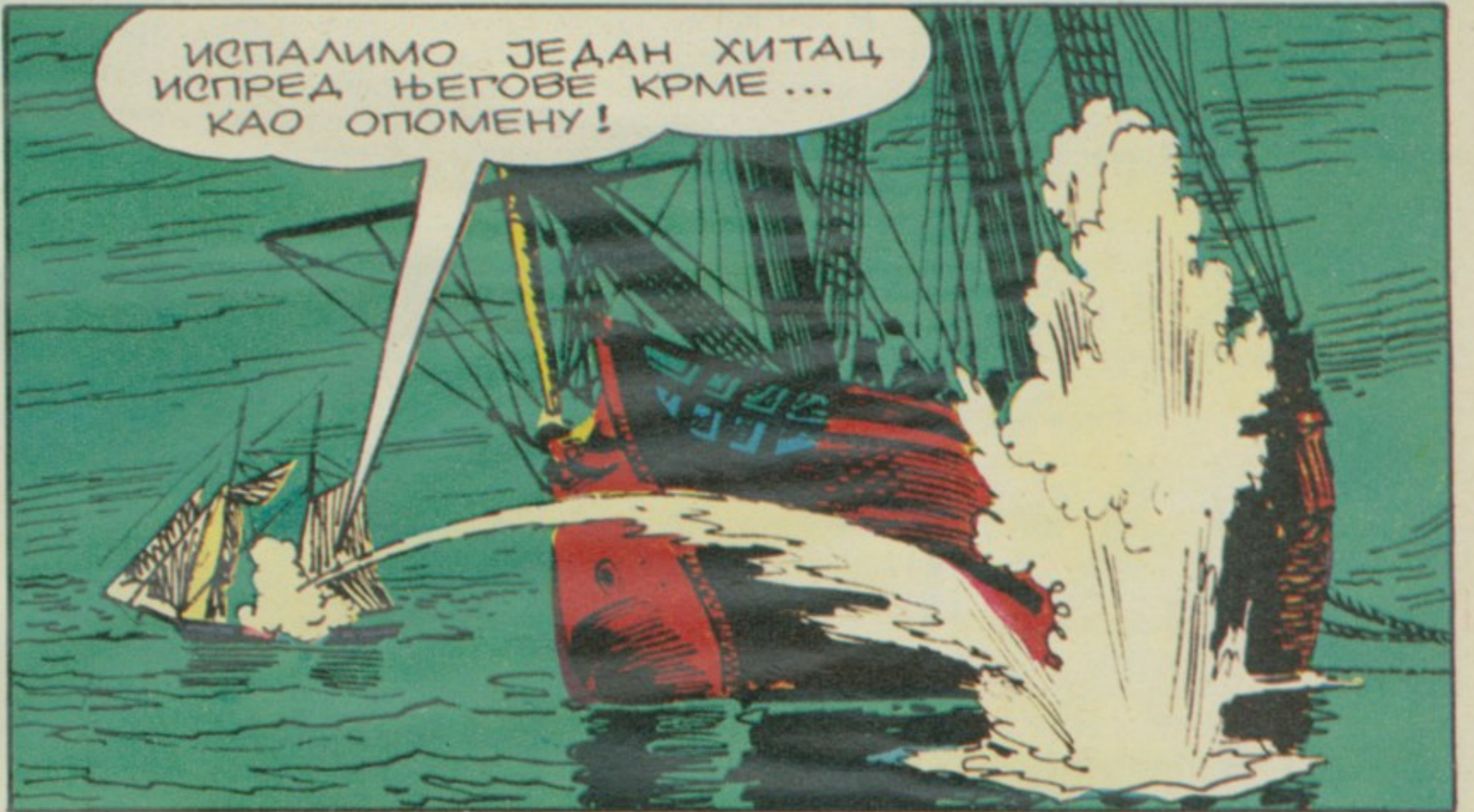
У ПРАВИ ЧАС! ЈОШ ГА
НИСУ ИСПРАВИЛИ!

ПОД УГЛОМ КОЈИМ
ПЛОВИМО ДОН КАРЛОС НАМ
НИШТА НЕ МОЖЕ СВОЈИМ
ТОПОВИМА!

ИСПАЛИМО ЈЕДАН ХИТАЦ
ИСПРЕД ЊЕГОВЕ КРМЕ ...
КАО ОПОМЕНУ!

ДОН КАРЛОСЕ!
ТО ЈЕ БРОД
КАПЕТАНА
КЕЈТ!

НЕМОГУЌЕ!
ЧАК И ДА ЈЕ ИЗБЕГЛА
СМРТ... НЕМА ПОСАДУ!
КАКО БИ МОГЛА ДА
ПОКРЕНЕ БРОД?

ВАШ ПОЛОЖАЈ ЈЕ
БЕЗНАДЕЖАН, ДОН КАРЛОСЕ!
ПРЕДАЈТЕ
СЕ!

ДА СЕ ПРЕДАМ?! ЈЕДАН ДЕ ОРТЕГА СЕ НИКАД НЕ ПРЕДАЈЕ!
БОРИЌУ СЕ! КАО ПРВО ПОСКИДАЌУ ГЛАВЕ ЊЕНИМ
МОРНАРИМА!

881

9-15
SKELLY

ИСТРАЈ МИКИ!

2

НА МОЛБУ »ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА« ЈЕДНА МАЈКА ОПИСУЈЕ КАКО СЕ 11 ГОДИНА БОРИ ДА ЊЕН СИН ПРОХОДА

Годину дана смо ишли на вежбе, а мени се све чинило да нема никаквог напретка. Највише ме брине што прима храну само кад спава.

На трећи Микијев рођендан жена једног нашег пријатеља отишла је на зимоване на Космај са својом децом. Позвала је Микија и мене да им се придружимо.

Лепо смо се сместили на Космају, али ми је било тешко да гледам како се синови моје пријатељице играју, док мој Мики само гледа. А онда се догодило велико изненађење. Мики се пробудио и казао да је гладан, и отада је почео да једе будан и да седи.

Узела сам га у наручје и носила по обронцима Космаја.

Још четири године ниједан дан нисмо пропустили у рехабилитационом центру. Мики једе будан, али му вежбе и даље тешко падају. Хоће ли вежбе и они џакчићи с песком помоћи да попусте затегнуте тетиве у мишићима његових ногу?

Оне су тврде као челичне жице. Када ставе на његове ноге онај тешки џак, плашим се да ће му мишићи попуцати.

Тако до Микијеве седме године... Побољшања постоје али не у оноликој мери колико сам ја очекивала. Мики не може да хода. Поново ме хвата паника.

ПРАГ — ПУТ НАДЕ

Са још неколико наших малишана, једним лекаром и две медицинске сестре Мики је отпутовао у Праг. Тамо лекари постижу веће успехе, тако смо чули. Када је воз полазио плакао је из свег гласа. Први пут се растајао од мене да се сам упусти у борбу са својом болешћу. Спремала сам се ипак да пођем за њим.

И тако, три месеца после Микија допутовала сам у Праг.

— Знаш, мама — рекао ми је — овде тако вежбамо да мање боли.

Симпатична прашка лекарка најбоље од свих објаснила ми је Микијеву судбину.

— За разлику од нас који нормално ходамо и имамо у свом мозгу представу како се хода њему је тај део мозга уништен. Значи, он никада неће имати слику и представу како се хода. Он ће морати да научи своје ноге да ходају, а онда ће оне да натерају мозак да и он научи како ноге ходају. На вама је и на њему је да се то постигне. Желим вам пуно среће.

Идућих девет месеци Мики је у Прагу вежбао као никада раније. Ја сам га бодрила и све више се надаа. Једнога дана симпатична лекарка ми је рекла, онако, готово у пролазу:

— На добром смо путу, остаје нам још само нешто да урадимо. Неће бити ништа страшно.

Овим речима нисам придавала неки посебан значај, примила сам их као израз охрабрења. Али три дана касније, када сам као и сваког јутра дошла у болницу сачекала ме је лекарка у ходнику и рекла:

— Ваш Мики је у својој соби. Оперисали смо га ноћас и надамо се најбољем. Ја сам се без речи спустила на једну столицу.

— Зашто ми то раније нисте казали? — питала сам.

— Да вам уштедимо једну ноћ неспавања. — одговорила ми је лекарка.

Микију су оперисали леву ногу, односно онај затегнути мишић леве ноге, онај мишић што му не да да хода, што му стопало окреће на супротну страну.

УСПЕЛА ОПЕРАЦИЈА

Да би се знао резултат операције ваљало је чекати месец дана. Никада ми у животу није било теже. Написала сам своје мужу писмо у Берлин, где је тада боравио службено као филмски режисер. Како је то писмо изгледало најбоље ће показати и то да је кренуо на

пут истог нана када га је примио. Микију и мени у тим тренуцима потпуно је недостајала и снага и храброст. Муж је дошао у Праг и заједно смо чули најрадоснију вест: операција је успела.

Мики је добио и мале штаке. Могао је и да стоји уз моју помоћ. Могао је да хода. С напором и тешко и само уз моју помоћ, али је ходао. Два метра, свеједно, али је ходао. Људи се радују када претрче маратонску стазу, када препешаче Европу, ја и Мики се радујемо када он пређе два метра.

У Прагу смо остали још годину дана. Користили смо сваки дан за вежбе и Микију је било много боље. Али, дошао је дан када смо морали назад за Београд.

Микију је тада већ било девет година, и требало је да крене у школу. Већ две године је био закаснио, али то му неће много сметати. Он је много знао и учио је да чита и да пише. Предлагали су нам да га одмах упишемо у други разред, јер је заиста располагао довољним знањем. Ипак, одлучили смо да крене у школу од првог разреда.

У ШКОЛИ

Треба ићи у школу, треба учити, а то захтева време. Микију не остаје нимало времена за одлазак у Центар за рехабилитацију на вежбе, али ћемо зато вежбати код куће после задатака, после учења. Купили смо један мали бицикл са два помоћна точка са стране и Мики ће возећи бицикл ићи у школу и вежбати истовремено. Стално дружење са осталом децом помоћи ће му да стекне самопоуздање, јер га он често губи.

Мики је добро учио у школи, а код куће је стално вежбао. За мене су то били дани пуни оптимизма и највећих нада. Бата, мој муж, опет је био у иностранству. Писао нам је често и Мики и ја смо били спокојни. Изненада, примила сам телеграм да ми је муж погинуо у саобраћајној несрећи у Турској. Шта је то значило за мене и Микија о томе нећу да говорим. Није тешко замислити. Остали смо само нас двоје да се боримо да Мики прохода.

Наша туга никада не може проћи, али настојимо да је победимо. Ја и мој син смо весели по природи и често се чује смех са наших прозора. Ипак, највише се радујемо Микијевим петицама у школи или кад победи неког одраслог у шаху.

Наш живот је сад овакав. Помогнем Микију да у школи пређе оних педесетак степеника до своје учионице. То је за њега одлична вежба. Онда он седи у учионици а ја чекам одморе да му се нађем ако нешто затреба. Кад се заврши настава он седне на свој бицикл и онда идемо кући.

Једног дана ме замолио да останем на физкултури. Отишао је са својим друговима у салу. Био је сав срећан.

Када смо дошли кући испричао ми је да је и он вежбао са осталом децом. Била сам изненађена. Како?

— Па ја сам пузао по са-

ли, а они су се сви смејали...

То ме је страшно заболело.

— Зар теби није сметало што су ти се смејали?

— Не, зашто, мени је лепо и овако кад пузим...

Схватила сам где сам погрешила. Он се навикава да живи без ходања. Исувише сам га окружила пажњом. Довела сам цео живот у његову собу, уместо да га терам да он иде животу. Добро је што он нема никаквих комплекса због своје болести, али ако се с њом буде сасвим помирио никада је неће победити.

— Вежбај Мики — понављам непрекидно. — Ти мораш да вежбаш. Стално мораш да вежбаш.

Верујем да ће ме послушати. Децо, кад видите мога Микија реците му и ви да вежба.

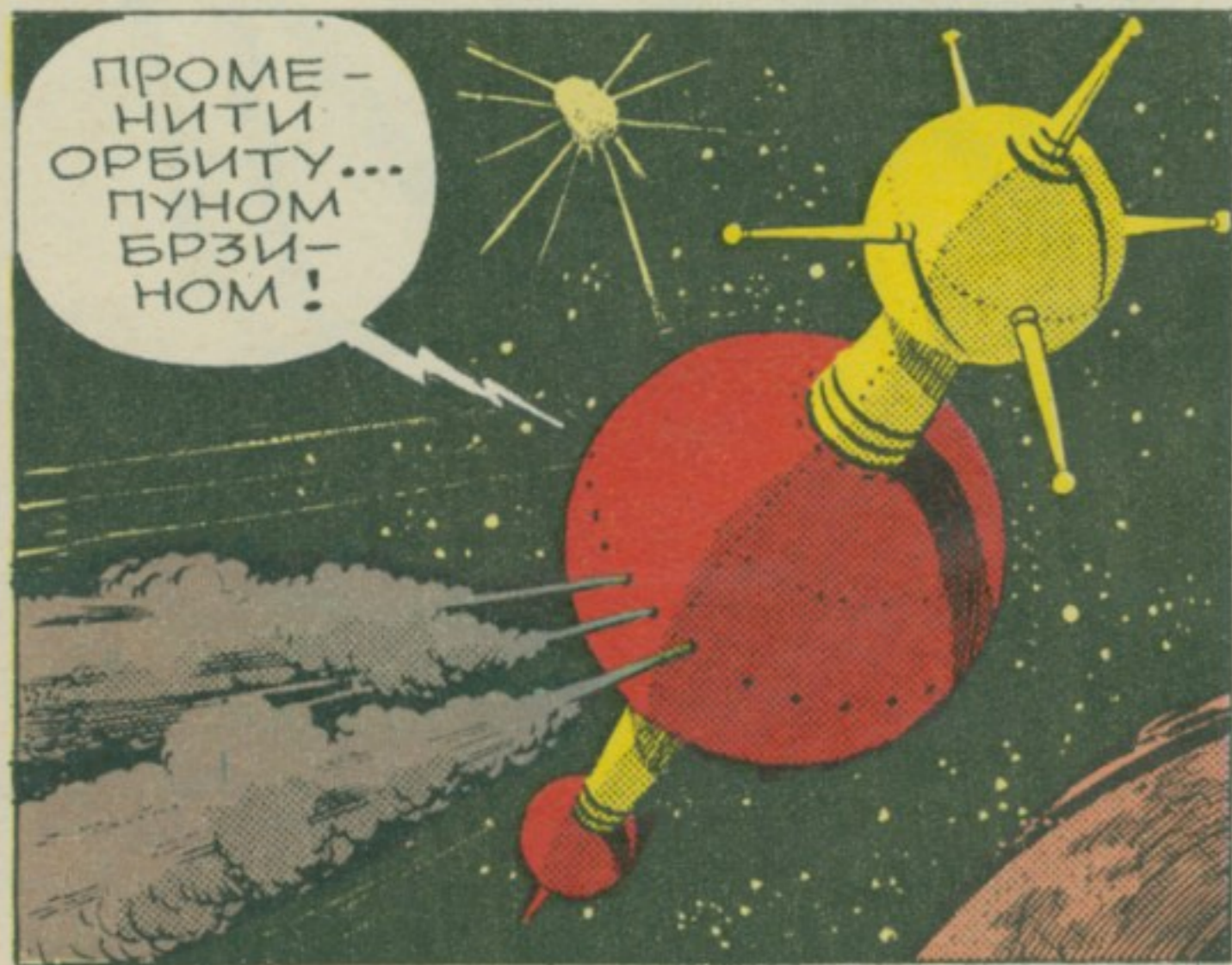
Вукица Стојановић Земун

ЗА СВОЈ СЕДМИ РОЂЕНДАН МИКИ ЈЕ ДОБИО БИЦИКЛ. САДА ОН СВАКОГ ДАНА НА ЊЕМУ ОДЛАЗИ И ВРАЋА СЕ ИЗ ШКОЛЕ.

Dan
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

НЕНСИ СИНАТРА

У свет музике Ненси Синатра је ушла пре двадесет седам година када је њен отац, тада млади певач у оркестру Томи Дерсија, певао за своју новорођену кћер песму „Ненси насмејана лика“. Почетак певачке каријере Ненси Синатра није био баш славан. Њене две прве плоче прошле су незапажене. Тек трећа плоча, „Чизме створене за ходање“, у коју нико сем њеног оца и ње није веровао, постигла је огроман успех, у Њујорку 1966. за време штрајка транспортних радника. Иста плоча довела ју је и у Енглеској на чело топ-листе. Ненси је недавно завршила филм „Спидвеј“, а ускоро ће и филм „Деца цвећа“.

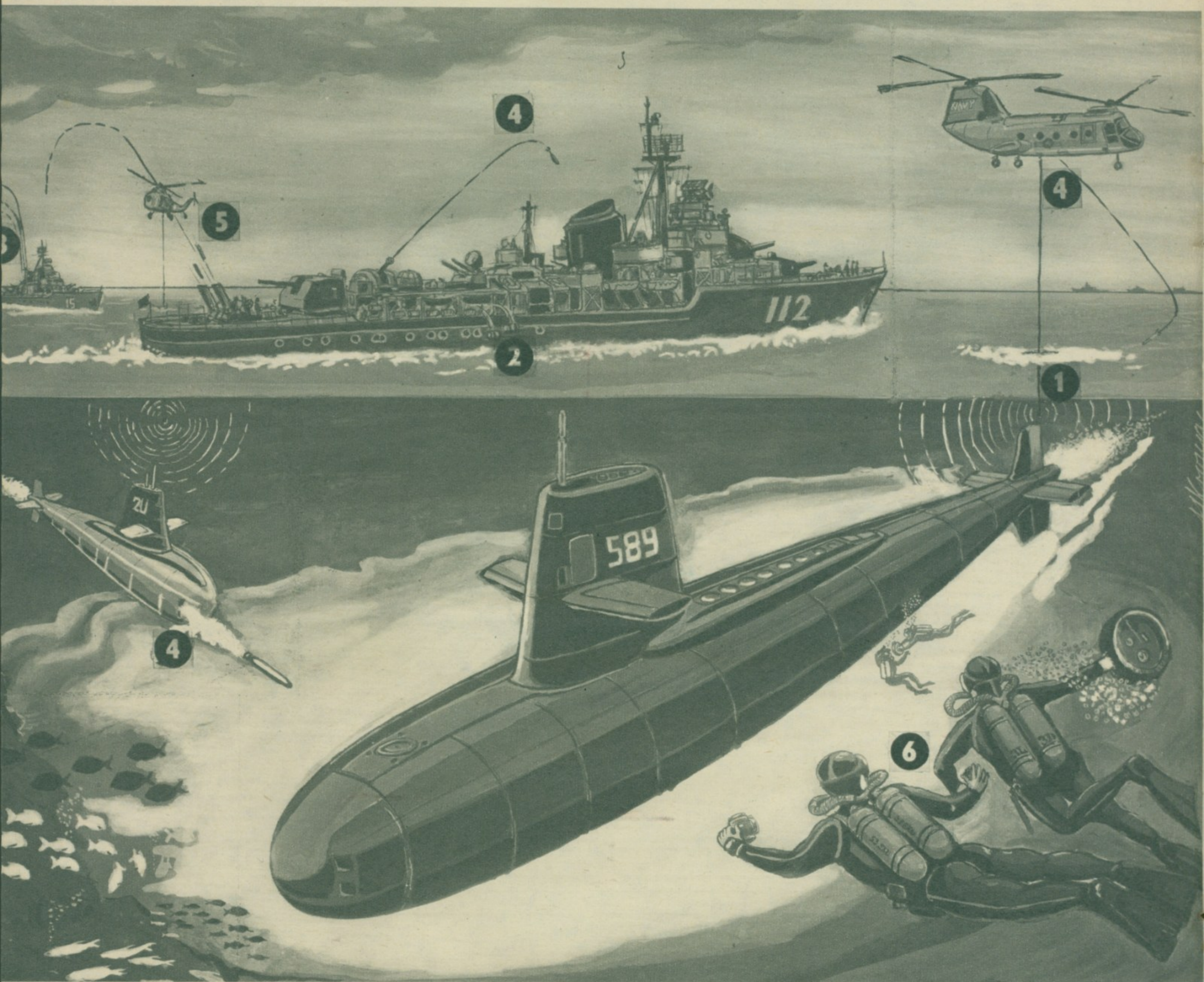

ОРУЖЈЕ ПРОТИВ ОРУЖЈА

АТОМСКА ПОДМОРНИЦА води борбу против свих бродова, других подморница и напада атомским и ракетним оружјем све циљеве на мору и копну.

Плови под водом брзином од 55 километара на час, има моћно далекометно ракетно наоружање и рампе за лансирање пројектила па може не излажући се опасности да туче циљеве из велике даљине.

ЛОВ НА АТОМСКУ ПОДМОРНИЦУ

Скривену у тами морске дубине, подморницу је некад било тешко пронаћи. Ни радари нису могли помоћи јер се таласи радарске антене одбијају од морске површине.

1. ПОДВОДНИ ЕЛЕКТРИЧНИ ЛОКАТОР открива данас лако и брзо подморницу. Ова справа, названа скраћено ПЕЛ, смештена је испод брода или се помоћу жице спусти из хеликоптера у море. ПЕЛ шаље у дубине ултразвук који се кроз

воду распростире брзином од 1.500 метара у секунди. Ултразвук се одбија од подморнице и одјек је открива.

2. ДУБИНСКЕ БОМБЕ бацају се са бродова са нарочитих клизача чим се утврди где се подморница налази. Ово је најстарије противподморничко оружје.

3. РАКЕТНЕ БОМБЕ избацује са разарача такозвани јеж, односно уређај са кога полећу мале ракете, а

СИПА И ЛИМБО су бацачи на фрегатама и разарачима који избацују специјалне врло опасне противподморничке бомбе.

4. ПРОТИВПОДМОРНИЧКЕ БОМБЕ И ТОРПЕДА избацују бродови, авиони, хеликоптери и подморнице. Најновија противподморничка торпеда имају у глави мали електронски апарат који води торпедо право на подморницу.

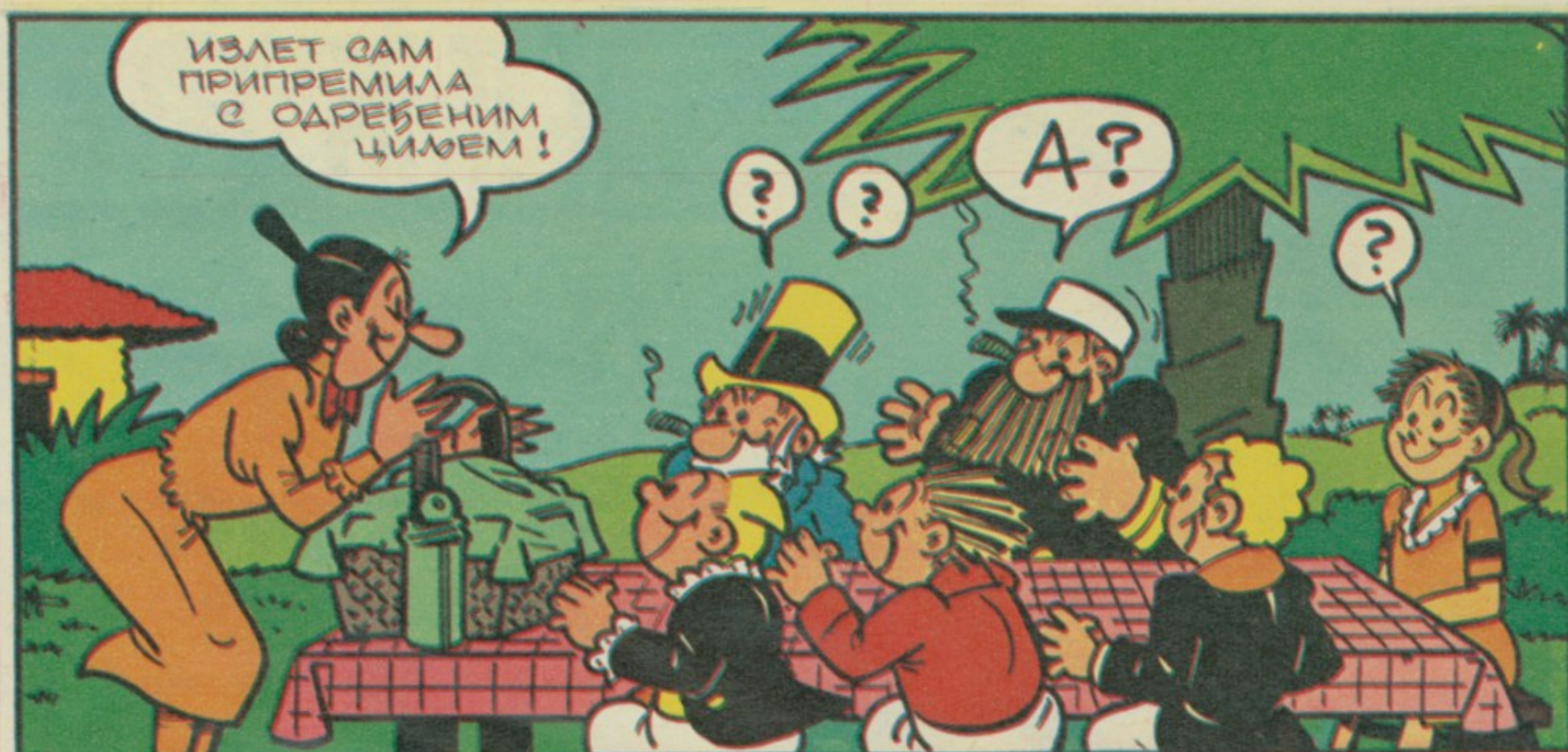
5. ПРОТИВПОДМОРНИЧКЕ РАКЕТЕ су најсавременије оружје за борбу против подморница а носе их сви бродови и противподморничке летелице.

6. ПОДВОДНЕ МАГНЕТСКЕ ТЕМПИРНЕ МИНЕ постављају на подморнице подводни диверзанти.

Кад је подморница на површини она се открива и напада као и сваки други брод: торпедима, ракетама, авионским бомбама, артиљеријом са бродова и са копна. **В. Ст.**

Бум и Бум

JOE MUSIAL

НЕЗГОДНИ ДРУГАР МЕДВЕД

ДУБОКО У ШУМАМА КАНАДЕ ЈЕДАН
ЧОВЕК И ЈЕДАН МЕДВЕД СКЛОПИЛИ СУ
НЕОБИЧНО ПРИЈАТЕЉСТВО

У познао сам Боска у забаченој дивљини планине Робсон, у западној Канади. После дугог пешачења са опремом за камповање на леђима, подигао сам логор на једном пропланку поред потока и кренуо да уловим нешто за вечеру. Када сам у једном тренутку подигао главу угледао сам на тридесетак корака испред себе огромног црног медведа како полако каска преко пропланка.

Он тада за мене још није био „Боско“ и његова појава помало ме је забринула јер нисам био наоружан.

Живео сам 30 година међу дивљим зверима и знао да зазиру од брзих покрета. Зато сам и сада, када ми се нежељени гост приближио, остао миран. Није прошло дуго а он је већ седео ни метар далеко од мене и радознано гледао шта радим. Упецао сам пастрмку и добадио му. Прогутао је рибу не жваћући је.

Опет је једна пастрмка загризла. Пре него што сам је извукао опрезно сам се помакао мало у страну очекујући да ће медвед једним замахом шапе зграбити и рибу, и удицу и мене. Али, он је стрпљиво и достојанствено седео и, њишући се, гледао радознано у мене. Када сам пастрмку скинуо са удице испустио је из грла једно „моуух“. Пришао сам своје „госту“ и помало дрхтавом руком спустио у његове разјапљене чељусти рибу која се још праћакала.

ВЕЧЕ УЗ ЛОГОРСКУ ВАТРУ

Сипала је киша и већ се смркавало а ја сам и даље седео на обали и хватао рибе за медведа, мало збуњен његовим „лепим понашањем“ и апетитом. У мислима сам га већ пријатељски

назвао „Велики Боско“ и нисам имао ништа против када је за мном кренуо у логор.

После вечере ставио сам још дрва на ватру, сео испод настрешице на врећу за спавање и запалио лулу. Боско се сместио сасвим уз ватру, поред мене. Његово мокро крзно страшно је заударало али ми је његова топлота ипак пријала. Тако смо седели заједно и ја сам слушао како киша удара о кров у складу са равномерним, снажним откуцајима срца испод дебелог медвећег крзна. Изненада је почео да лиже моју руку. Сетио сам се шта жели и пружио му пуну шаку соли. Одушевљено је зграбио моју руку и својим дугим канцама држао је као приковану за земљу, све док није полизао и последње зрнце соли.

Испружен поред вреће за спавање Боско је покушавао да се почеше изнад репа али никако није могао да шапом досегне то место. Стално ме је гурао њушком и љутито режао на место које га је сврбело. Најзад сам га разумео и овлаш ставио руку на његова леђа. Одмах се испружио по земљи — заузимао је читаву дужину мога склоништа — а ја сам стао да га чешкам кроз густо масно крзно. Баш изнад кратког дебелог репа напио сам оток: мноштво крпеља угњездило му се испод коже. Опрезно сам уперо светлост цепене лампе на болесно место а када сам истиснуо првог паразита мислио сам да ће ме Боско растргнути. Од његовог урлика задрхтала је шума — али ја сам био чврсто решен да операцију изведем до краја. Кад год бих извадио крпеља показао бих му и дао да га ођуши а затим бих га бадио у ватру. Кад сам извукао и последњег стао је да ми лиже руку.

Током ноћи више пута ме је будила његова хладна њушка. Боско је стално долазио и одлазио, пузао преко мене и око мене тако да је моја врећа за спавање постајала све влажнија и прљавија.

БОСКО СЕ ИЗЕНАДА ПОДИГАО НА СТРАЖЊЕ НОГЕ И СТАО ДА МУМЛА. НИСАМ МОГАО ДА ОТКРИЈЕМ НИШТА ИЗЕНАЂУЈУЋЕ.

У зору сам кренуо даље, преко једне узвишице, па низ планински поток, поново преко узвишице па кроз густо жбуње бреза а затим кроз дугачку долину која је водила према северу. На моје изненађење, Боско је ишао за мном као веран пас. Увече сам опет пецао рибе — њему и себи за вечеру.

ЗАЈЕДНИЧКИ ЖИВОТ ПОЧИЊЕ

Тако смо ишли дан за даном, стално према северу. Покушавао сам помоћу награда — пастрмки, соли и чешкања — да му утувим у главу да се одазива на име „Боско“.

Признајем: слаб сам и попустљив према животињама и покораво сам се свакој његовој हुди. Када је захтевао да га чешкам по леђима, чешао сам га; када је за ручак хтео рибу, добио би је, када би зажелио да се ваља и игра на некој ливади ваљао сам се и ја. Још и данас имам очиљке из тих игара, којима нисам био дорастао. За време једне нарочито жестоке „туче“ зграбио сам га за леву предњу шапу и бацио на леђа. Док

сам ја, без даха, седео на његовом трбуху — ударио ме је левом шапом по бради и одбацио преко целе ливаде. Када сам дошао к себи Боско је седео поред мене и лизао ми рану. Чинило ми се да се стиди и каје. Загрлио сам га и стао да му шап ћем нежне речи медвећег језика које сам од њега научио, а он је скичао, тужно као претучен пас.

Понекад, да би се ослободио вишка снаге, јурио би унаоколо у великим круговима или би се успињао на највише јеле. И никад се од те игре не би уморио. Дахтао би од умора само онда када бисмо дуго ходали по сунцу.

ЋУДЉИВИ САПУТНИК

Далеко сам од тога да приписујем Боску особине које он није имао или да преувеличавам оне које је имао. Волео сам га једноставно таквог какав је. Никад нисам покушао да га дресирам или прилагодим себи. Напротив, свом снагом сам се трудио да од себе направим његовог другара.

А тај мој другар био је веома ћудљив. Када би био озбиљан био је смртно о-

збиљан, када је био неозбиљан — прави вулкан. Чувао сам се да му противречим. Наша узајамна наклоност била је природна, сасвим братска и када би њему пало на памет да се догега до мене на стражњим ногама и загрли ме толико снажно да сам губио дах, ја сам без отпора пристајао на те његове изливе нежности прво стога што сам га стварно волео а друго што сам осећао поштовање према том цину који је једним јединим ударцем могао да ме обори.

Иако је због своје огромне снаге био поштеђен напада других звери. Боско је ипак имао своје „страхове“. Цвилећи се скривао од муња и грмљавине, а када би у логор слетеле креје да би потражиле отпатке хране, ужаснуто је бежао главом без обзира.

Задивљавало ме је Босково необично оштро чуло мириса. Касајући за мном изненада би застао, њушкао по ваздуху а затим би као стрела потрчао према некој 200 метара удаљеној меснатој гљиви или некој стени на другој страни обале испод које су веверице оставиле своју зимницу.

Када смо једног поподнева прелазили преко неке ливаде са патуљастим врбама, Боско се изненада подигао на стражње ноге и стао да мумла. Нисам могао да откријем ништа узнемиравајуће али Боско је остао усправан и није ми дозвољавао да идем даље. Мумлајући је кренуо напред а затим се отворио пакао: из сваког врбака појавио се по један усправљен медвед! Црни медвед, смеђи медвед, медвед мрк као цимет... Али, то су све биле младе двогодишње животиње и ниједна није била дорасла мом Боску. Бацио се на најближега, срушио га и пре него што се овај подигао други је већ лежао на земљи, а трећи је нестајао у честару.

РАСТАНАК

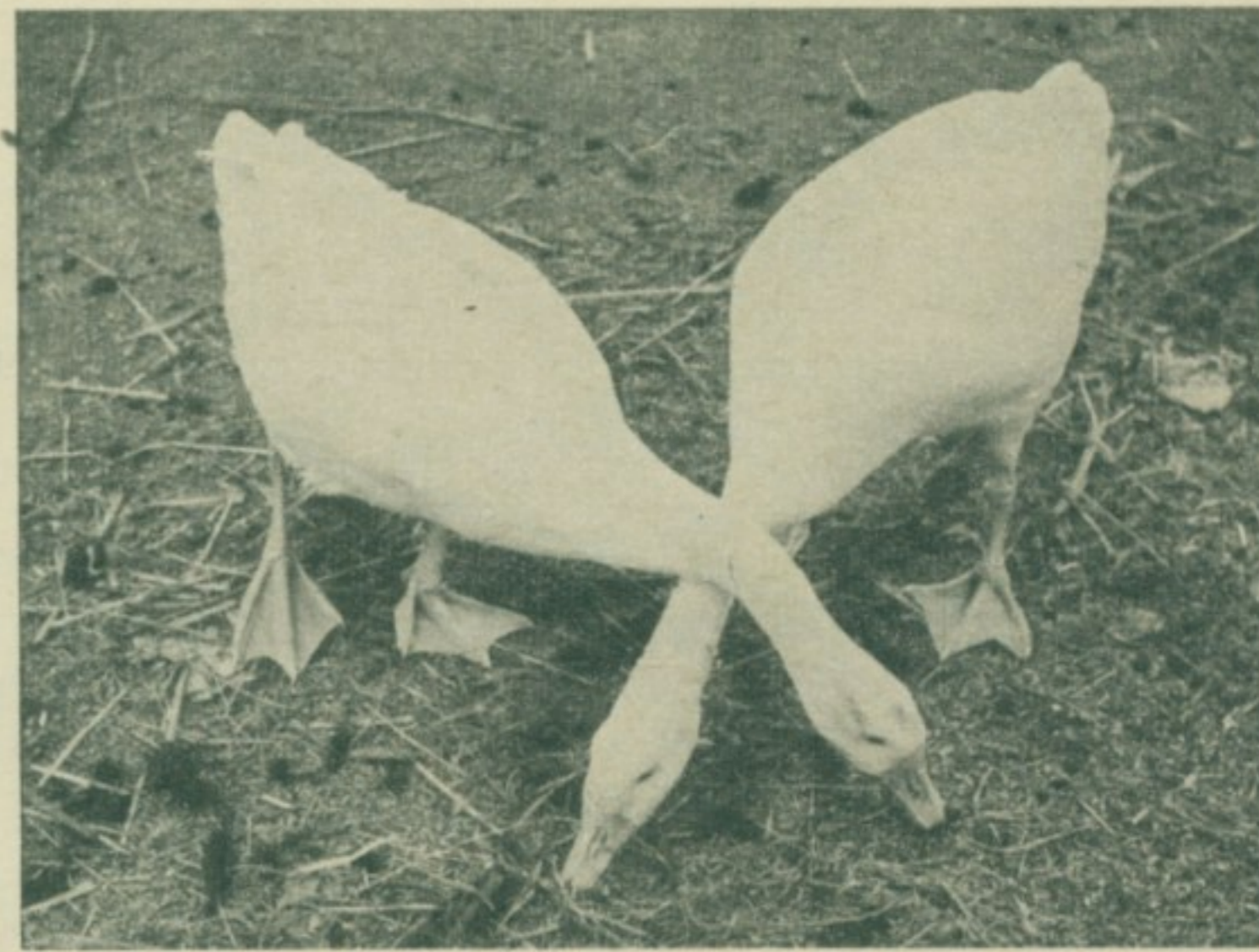
Те вечери седели смо поред ватре дуже него обично. Боско ме је нежно додиривао њушком, стављао шапе на мене, „причао“ ми и дуго ми гледао у очи. Затим је отумарао у мрак и није га било готово целе ноћи.

Сутрадан, Боско се понашао некако необично. Није тумарао унаоколо тражећи храну већ је стално био уз мене али док сам ја тражио zgodno место за логоровање поред воде, он се одједном окренуо и почео у галопу да јури уз обронак са којег смо тек сншли, ниједном се не осврнувши.

Припремајући вечеру стално сам погледао на обронак. Сатима сам те ноћи лежао будан и очекивао додир његове влажне њушке. Осећао сам се усамљен, напуштен. Знао сам да никада више нећу видети свога великог другара Боска...

Р. Ф. Лесли

Природа

ВЕЛИКЕ ОЧИ ЗАВИСТИ

„На њеној страни буњишта има више отпадака“ — као да је помислила свака од ове две гуске и зато се устремила да и она мало штрпне од тог обиља. И тако, укрштених вратова, краду из туђег „тањира“ мада су оба подједнако пуна, односно подједнако празна.

ВОДЕ, ВОДЕ!

Вероватно да нико није нестрпљивије очекивао крај лета и долазак јесени од чувара зоолошког врта у Копенхагену коме је поверена брига о тридесет петогодишњем слону Тембу. Јер, за време летњих жега Тембу је, да би угасио жеђ, било потребно две стотине литара воде.

МАЧКА — МИШЈА ПОМАЈКА

У кући Бина Ландија, из италијанског града Понтићело ди Имола, збило се нешто необично: једна мачка усвојила је једног миша и стара се о њему са истом нежњашћу као и о свом мачету, једином које јој је преостало јер остала три њен господар није хтео да задржи у кући. Маче није љубоморно на свог мајушног брата по млеку с којим се игра по читав дан.

НЕОЧЕКИВАНО ОТКРИЋЕ

Шведски професор одонтологијског факултета Универзитета у граду Умео Стрлфорс извршио је интересантно от-

криће. Након петогодишњих опита са животињама он је открио да какао који се налази у чоколади, спречава развој кариеса зуба. Такав доиста неочекиван ефекат врши супстанца — **КАХЕТИН**. Међутим, професор ипак упозорава да чоколада није корисна за зубе, пошто садржи много шећера.

КОХЕТИН садрже многе биљке, у том броју и чај. Он је открио такође да и ванила спречава каријење зуба.

ДУХ ЦРНЕ БРАДЕ

5. МАМА, ЗАШТО? КАКО?

Када се беба роди она, као што смо већ рекли, мора сама да једе и храну коју узима претвара у крв.

Новорођенче не може да једе као одрасли јер нема зубе. Али, то није важно јер се природа за све побринула. Ти већ знаш да су груди код жена другачије него код мушкараца. Мушке груди су равне док жене имају две обрине које се зову дојке. У њима се, чим дете дође на свет, ствара млеко. То је чудесно, али је још чудније што мајчино млеко садржи све оне хранљиве материје које су беби потребне. У овом млеку налазе се чак и неке одбрамбене материје тако да се беба која сиса теже разбојева него дете храњено вештачки.

ПОТРЕБНА МУ ЈЕ СТАЛНА БРИГА

Када је беба гладна, она плаче јер још не уме да говори. Мама одмах зна шта беба хоће, узима је из креветића, откопчава блузу и ставља је на груди.

И ма колико беба била мала, она одмах уме да сиса све док се не засити. Да ли и девојчице могу да имају дете? Ово питање није нимало глупо. И дечаци и девојчице рађају се са полним органима тако да неко може да помисли како и девојчице могу да роде бебу. У свом малом трбуху и оне имају материцу, јајнике и родницу али не могу да роде бебу. Зашто?

Сигурно је и теби познато да су девојчице и дечаци веома нестални. Почну нешто да раде уз велико одушевљење, па им то убрзо досади и од свега дижу руке. Желе и желе бицикл а када га добију возе га два-три месеца и онда, одједном, неће више ни да га погледају. Пронашли су водене бојнице и ништа друго их не интересује. Одмах затим открију да је најлепше на свету читати књиге и нико не може да их извуче из библиотеке. Мама мора увече да гаси светлост у соби јер би деца читала по целу ноћ.

По томе видиш да девојчице не би биле добре мајке. Сигурно је да се првих пет-шест месеци не би одвајале од своје бебе, свуда би је носиле и повијале тако да од силне љубави јаднице не би стигло ни да спава.

КАД СЕ ПОСТАЈЕ ПУНОЛЕТАН

расте и, као што смо већ рекли, постаје висока као и дечак њених година.

Други знак периода развоја је пораст груди. Све до тада девојчица је била равна као и дечак. Сада се, одједном, формирају две мале дојке.

Неке девојчице се стиде и сакривају груди све док се то може. Девојчица постаје жена тек када јој се груди потпуно обликују. Сада знаш и зашто се то догађа: у брадавицама дојки формирају се жлезде у којима ће се, после порођаја, стварати млеко, прва храна за новорођенче.

У току пубертета и под пазухом расту длачице; затим се девојчицама шире и заобљавају бокови. И у том делу тела мора да буде довољно простора да би будућа мама могла, за време трудноће, да носи дете.

Понекад, на почетку развојног периода, неке девојчице се гоје и због тога очајавају. Хтеле би да буду витке и мисле да су болесне. Да би их утешили, рећи ћемо им да ће опет бити танке чим се период развоја (пубертет) заврши. (Наравно, уколико девојчица не буде претеривала, у јелу и, нарочито, слаткишима).

да добила своју прву менструацију. Од сада ће се то понављати сваког месеца. Менструација не долази ни од ране ни од неке болести. Свака здрава жена једанпут месечно добија менструацију која траје неколико дана и сама од себе престаје. Она је спољни знак да ти постепено полно сазреваш и постајеш жена.

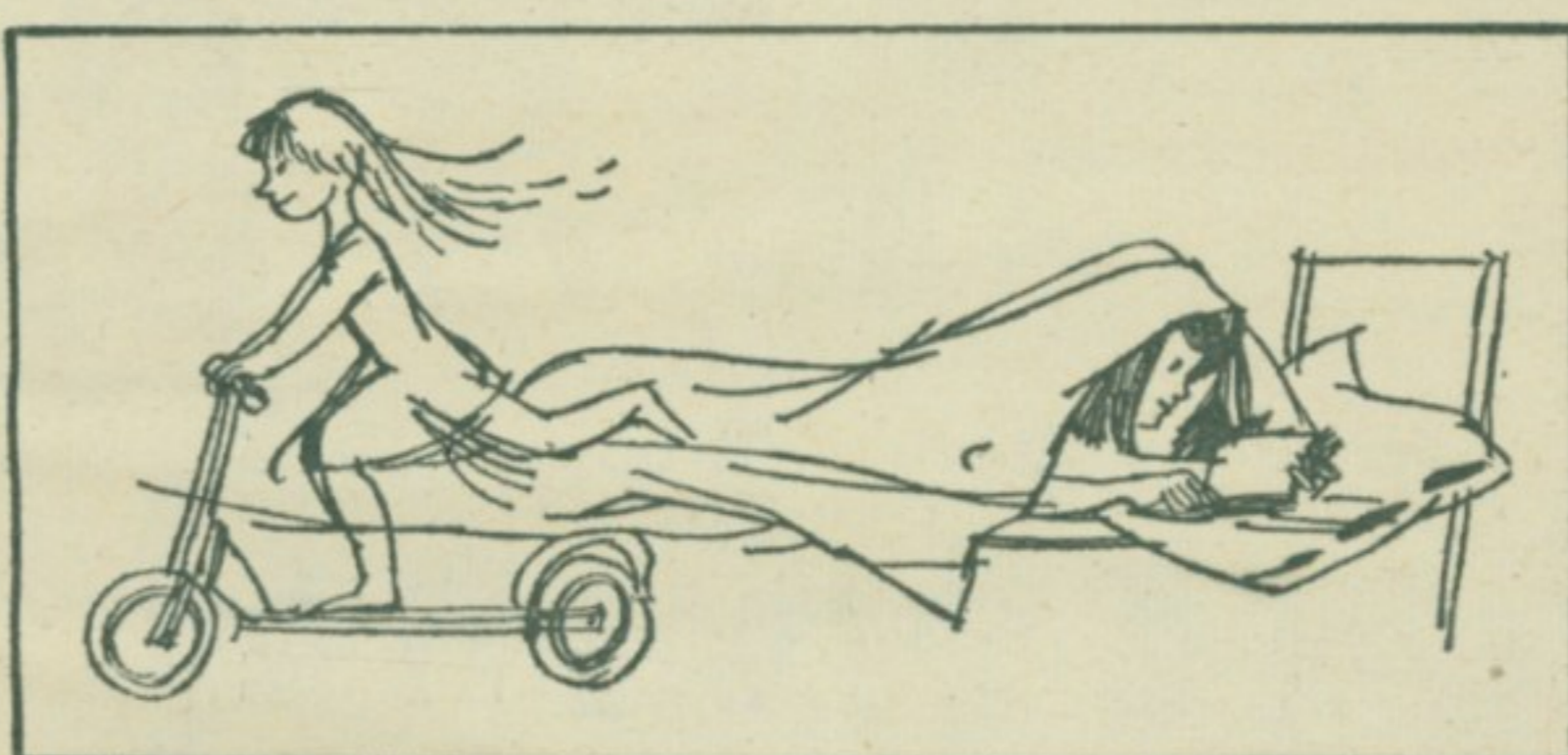
Затим, мама узима из ормана пакетић који си вероватно и ти видела у излозима апотека. Отвара га, вади из њега уложак од вате и показује ти како се он намешта. Захваљујући овом улошку твој веш се неће испрљати.

ДЕВОЈЧИЦА ЈОШ РАСТЕ

У ствари, у већем броју случајева девојчица не може још да роди дете; али, полно сазревање је почело и полни органи су већ развијени.

Јајници, који постоје и у трбуху девојчице, сада као да су се „пробудили“, порасли, развили се и почели да раде. Прво јајашце је сазрело, петнаест дана мигрира у материци и затим се откида. На тај начин девојка постаје жена у правом смислу речи. Али, проћи ће још доста времена пре него што се све потпуно уреди.

У нашој земљи девојчице од 14, 15 или 16 година не могу да се удају и имају децу јер још уче школу. Ис-

ДЕЦА СУ НЕСТАЛНА, ЧАС БИ ДА СЕ ИГРАЈУ — ЧАС ДА ЧИТАЈУ.

МАМИНО ОБЈАШЊЕЊЕ

Када девојчица, често још детињастог изгледа, постане девојка, догађа се нешто што може да је уплаши: једног дана из отвора роднице

почне да излази крв. — Шта ли је то? — пита се девојчица. — Да се нисам негде носекла или повредила? Само, не могу да се сетим када.

ПЕРИОД РАЗВОЈА

Али, једног лепог дана, то би им постало досадно. Оставиле би дете ко зна где и не би се више за њега интересовале. И дете би сигурно страдало.

У ствари природа се побринула да девојчице не могу да роде бебу. Дете може да роди само одрасла жена јер је само одрасла особа полно зрела. Полна зрелост долази убрзо после периода развоја. О овом периоду (који се још зове и пубертет) говорили смо ти већ у првом наставку.

Период развоја почиње код девојчица када у дну грбуха почну да им расту длачице. Затим, девојчица

ПИСМА УРЕДНИКУ

Добили смо од читалаца само 19 писама. Већина нам саветује да наставимо са написима „Мама, како? Зашто?“ У очекивању да нам се јави већи број читалаца објављујемо ова три писма, која углавном одражавају расположење осталих.

Драги Забавнице, Згрануо сам се када сам читајући рубрику „Мама, зашто? Како? наишао на писмо „једног родитеља“.

Тај родитељ ако жели срећу својој детету, треба да схвати да је неопходно да упозна своје дете са свим проблемима који су везани за секс и живот одраслог човека, да једног дана не би као изневерљив молио лекаре да му помогну (ако има кћер) или да од сина направи себи непријатеља. Наставите, молим вас с овом рубриком јер начин вашег излагања никога не вређа, нити оставља важна питања без одговора.

Моја супруга и ја вам желимо пуно успеха. С поштовањем ваш Борђе Јовановић Београд

Друже уреднице, Читалац сам „Политикиног забавника“ јер се у њему може наћи много лепих и поучних ствари а жеља ми је да га и деца читају, утолико пре она у критичним годинама. Али ипак се овим „Мама? Зашто? Како?“ нешто није у реду. Зар нисте могли некаква објашњења дати у наставцима али да то буде на пример о неким животњима. И без оваквог писања нама који имамо децу пред некаком животном раскрсницом, и васпитање задаје превише муке.

Друже уреднице, Рубрику — Мама? Како? Зашто? читам од почетка. Сматрам да је васпитна јер пружа деци оно сазнање које многи родитељи нису у стању да пруже, било зато што не умеју или не могу.

Наша се деца данас, много брже но што ми мислимо, обавештавају о важним животним питањима и то углавном на погрешним изворима. Нема потребе да се уљуљкујемо бајкама кад је живот око нас крцат доказима реалности. Деца треба дати увек тачан одговор на свако питање јер она на то имају право. Не треба рећи детету: не смеш пипати уснију пећ, опећи неш се и боље те! Кад дете зна за последице, биће обазривије.

Као мајка, поздрављам редакцију вашег листа што је прва почела са објављивањем — „Како? Зашто?“ Они који вас осуђују заборављају у ком времену живе. В. Тасић, службеник Светозарево

ПРЕ ПЕРИОДА РАЗВОЈА (ПУБЕРТЕТА) И ПОСЛЕ.

А и ништа ме не боли! И она одлази да све исприча мами.

Пошто је и мама жена, она одмах зна о чему се ради, смеши се и каже: „Већ одавно сам желела да ти објасним ово што се догодило, али сам мислила да је још сувише рано. Ти си са-

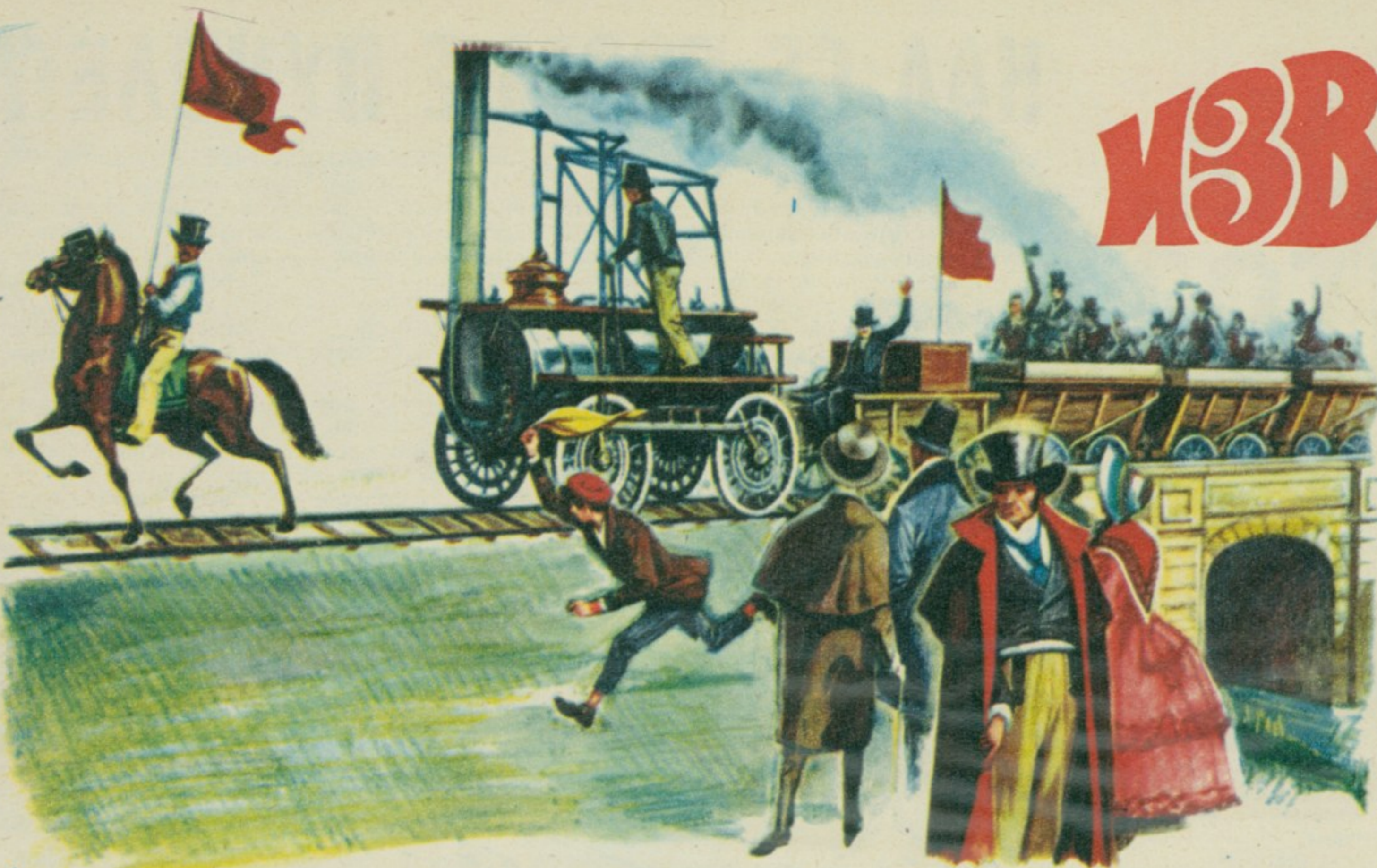
то то важи и за дечаке.

Природа је тако удесила да полни органи потпуно сазревају тек када дечаци и девојчице заврше школу, имају неко занимање, односно оспособе се да се сами издржавају. Тек тада су они довољно одрасли и могу да се жене, удају и имају децу.

У идућем броју:

И ДЕЧАЦИ ПРОЛАЗЕ КРОЗ ПЕРИОД РАЗВОЈА

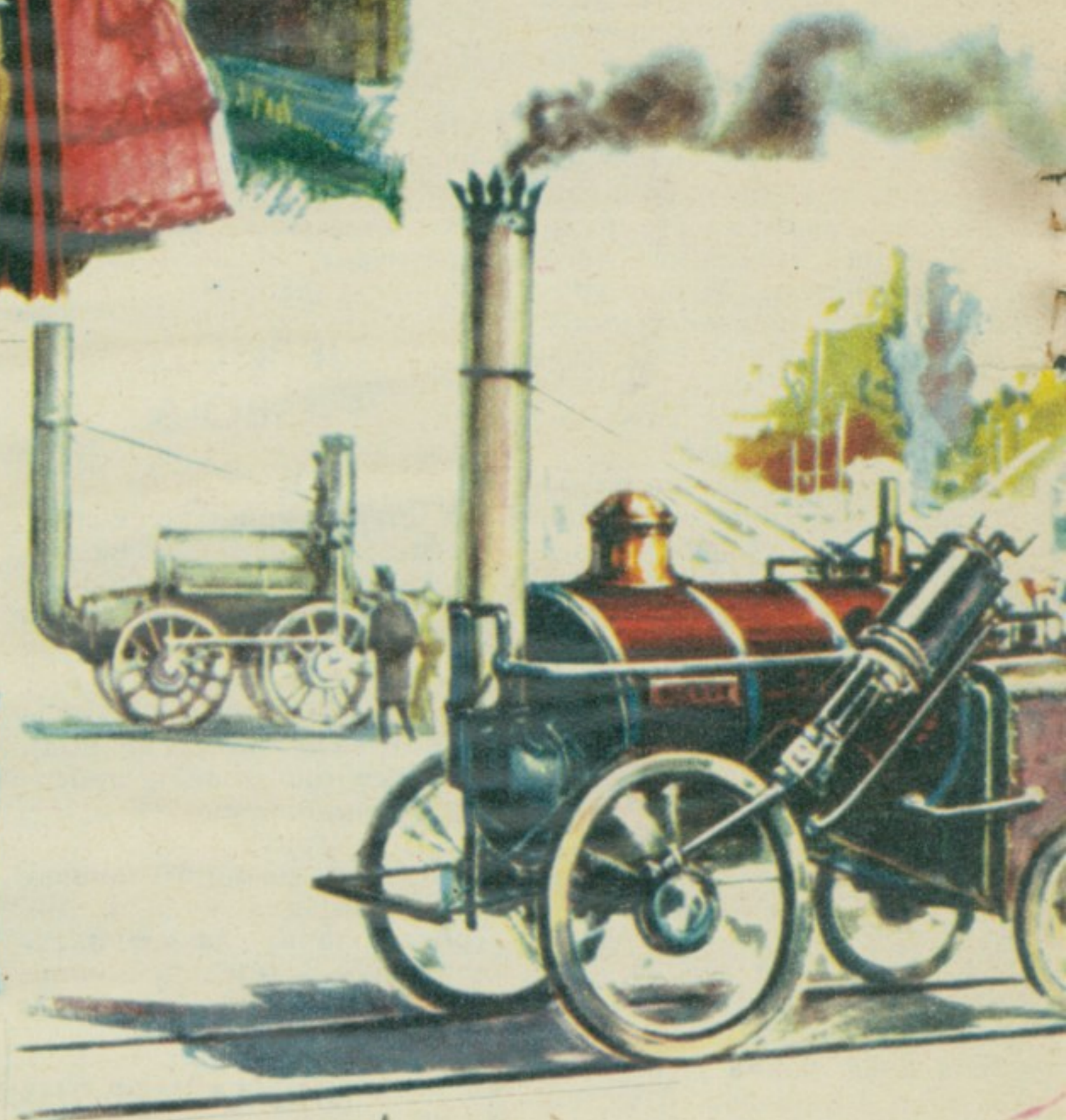
ИЗВОЛТЕ У КО

Пре воза измишљене су дрвјима су рудари у Енглеској и пруга од гвожђа отворена је вукли коњи Развој парне машинивачи и инжењери посветиликомн, Ват, Тревичик, БленкиСтивенсон, отац модерног воза.

„ЛОКОМОШН“. — 27. септембра 1825. године маса света чекала је на малој станици Стектон први воз из Дарлингтона. Воз вуче парна машина коју је конструисао Стивенсон и која се зове „Локомошн“. Од ове речи потиче доцније име локомотива. У отвореним вагонима поносно седе почасни путници. Стивенсоново име прочуло се по читавом свету.

„СТАУРБРИЦКИ ЛАВ“. — За парну машину заинтересовали су се физичари и механичари из Сједињених Америчких Држава. Године 1826. прва америчка железница превози путнике од реке Непонсет до Квинси Ситија. 1828. године локомотива названа „Стаурбрицки лав“ задивила је Американце који више нису хтели ни да чују за коњску запрегу.

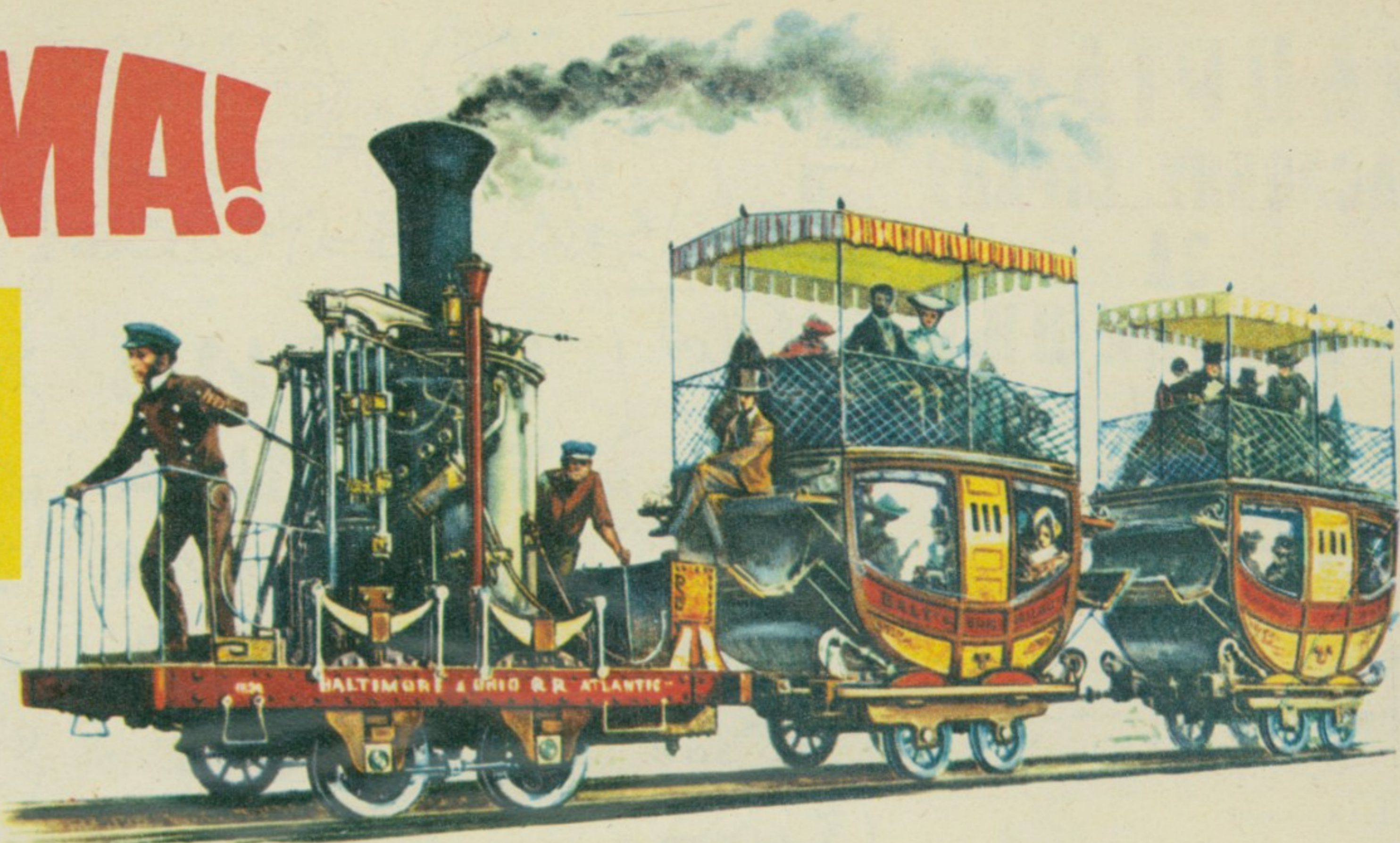

ГВОЗДЕНО ЧУДОВИШТЕ. — 1867. године железница Канзас Пацифик вијугала је кроз срце великих прерија. Индијанци из племена Сијукса, Дакота, Апача и многих других, бранили су своју земљу насрћући коњима и стрелама на „гвоздено чудовиште“. На крају су ипак морали да се помире са судбином.

ПУТУЈЕ КОЛИМА!

не шине, још 1650. године, по ко-
Немачкој гурали вагонете. Прва
у Енглеској 1804. године. Воз су
ине био је веома дуг и многи истра-
и су јој читав живот: Папен, Њу-
инсон, Блекет, Хедли, и, најзад,
а.

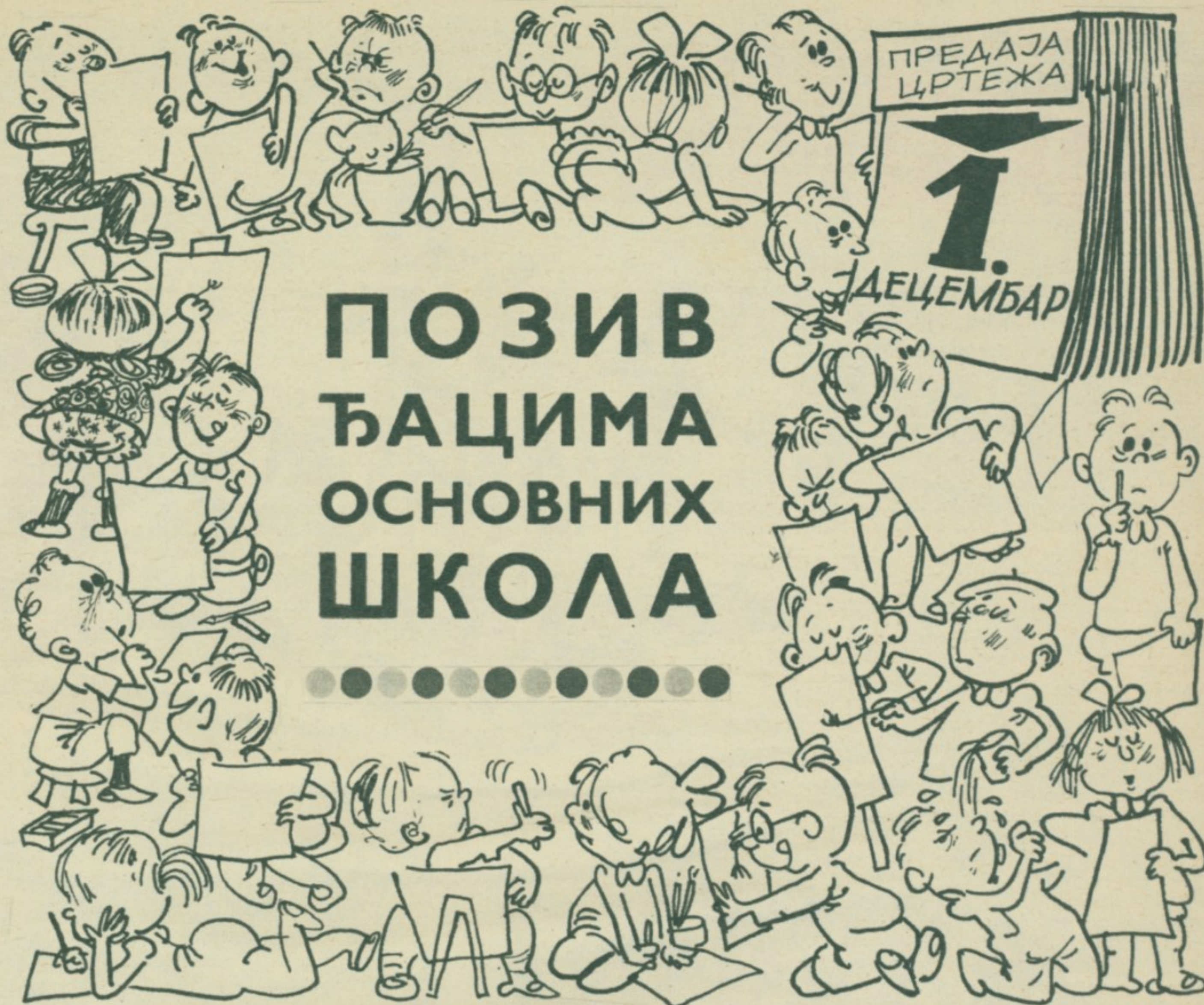

↑ ПРВИ НА ДИВЉЕМ ЗАПАДУ. — Ратови између Индијанаца и
„бледоликих“ освајача били су у највећем јеку када су, 1828. го-
дине, новоосноване компаније почеле прве радове за постављање
железничке пруге на Дивљем западу. После многих перипетија
воз је прошао и кроз тај немирни крај 1832. године. Вагони су
били на спрат а локомотива је личила на понац.

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

НАЦРТАЈТЕ НАСЛОВНУ СТРАНУ ЗА НОВОГОДИШЊИ БРОЈ »ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА«

ПОЗИВ ЂАЦИМА ОСНОВНИХ ШКОЛА

Изрежи и залепи на полеђини цртежа!

Име и презиме

Адреса

Разред

Име школе

Потпис наставника и печат школе

Позивамо све ђаке основних школа и њихове наставнике да нам помогну да насловна страна новогодишњег „Политикиног забавника“ буде што лепша. Расписујемо **НАГРАДНИ КОНКУРС ЗА НОВОГОДИШЊУ НАСЛОВНУ СТРАНУ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“**

Правила конкурса

1. Право учешћа на конкурсима имају сви ђаци основних школа.
2. Цртеж за насловну страну новогодишњег „Политикиног забавника“ треба да представља новогодишњи празник.
3. Цртеж мора да буде израђен у боји. Саветујемо вам да не употребљавате боје које се лако скидају.
4. Цртеж може да буде начињен само у две величине: 26 x 27 см или 39 x 40,5 см. Наравно, цртеж треба да стоји по висини а не да буде положен јер тако стоји и насловна страна Забавника.
5. Цртежи се шаљу редакцији сваки посебно или цео разред шаље цртеже заједно. На полеђини сваког цртежа треба да буде залепљен попуњен купон

који прилажемо. Купон учесника мора оверити учеников наставник својим потписом и печатом школе; тако ћемо бити сигурни да на конкурс учествују само ђаци.

6. Цртежи треба да стигну у редакцију „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ Београд, Македонска улица бр. 29, најдаље до 1. децембра 1968. године.

100 НАГРАДА!

ПРВА НАГРАДА: Грамофон са звучником добиће учесник чији рад буде објављен као насловна страна.

99 осталих вредних награда објавићемо у идућем броју.

ПОЖУРИТЕ! БОЈЕ У РУКЕ!

ПИОНИРИ ЂУПРИЈЕ ОСВОЈИЛИ ПЕХАРЕ »ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА«

ПРВА НА ЦИЉ У ТРЦИ НА 800 М ЗА ПИОНИРКЕ СТИГЛА ЈЕ СВЕТЛАНА ЈОВАНОВИЋ, УЧЕНИЦА ИЗ ЂУПРИЈЕ

вало је 760 тркача. Пехаре „Забавника“ у тркама најмлађих учесника освојили су пионери Ђуприје, ученици Основне школе „13. октобар“. Четрнаестогодишња Светлана Јовановић победила је у трци пионирки на 800 метара, а Слободан Петровић био је најбржи у трци пионира на 1.000 метара. У трци пионирки 90 такмичарки стигло је на циљ док је у категорији пионира на циљ стигло 146 младих тркача.

ПЕХАР „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ ПРИМА ПОБЕДНИК У ТРЦИ ПИОНИРА НА 1000 М СЛОБОДАН ПЕТРОВИЋ, УЧЕНИК ИЗ ЂУПРИЈЕ

Сребрну медаљу у трци пионирки освојила је Миљковићева из Борче а бронзану Николићева из Земуна. Дру-

го место у трци пионира припало је Тасићу из Ђуприје а треће Весићу из Земуна.

Песма недеље

ЂУРЂА БЈЕДОВ

Неко се враћа,
„каравела“ слеће,
то излази Ђурђа,
свуд људи и цвеће.

Свако би хтео
нешто да је пита,
ал' она би само
да оде до Силита.

Мишел Јовичић, Београд
Маршала Тита 10

За песму недеље о Ђурђи Бједов стигло је 109 радова. Све су песме углавном биле лепе. Тешка срца морали смо ипак да изаберемо само једну. Редакцијски жири је одлучио да награда од 5.000 старих динара припадне ученику Мишелу Јовичићу, Маршала Тита 10, Београд.

Док очекујемо песму о „Политикиног забавнику“ (то је тема из прошле недеље) предложимо читаоцима да нам напишу песму о ДРУГАРСТВУ. Највише осам стихова пошаљите обавезно на дописници. Очекујемо хитно ваше песме.

Мода

ЈЕДНОСТАВНО А РАСКОШНО. — Стари Грци у IV и V веку пре наше ере, а и касније, само од два комада нешивене тканине знају да направе веће модно чудо него највештији париски кројачи. И мушкарци и жене носе хитон, фину тканину од танке вуне или ланеног платна, која се обавија око голог тела. Хитон може да буде кратак, јако набран и прихваћен у струку (први цртеж слева). Често је причвршћен са више појасева (трећи слева) док набори богато падају на све стране, или је на једном рамену стегнут копчом (пети слева). Понекад је дугачак, а крајеви су му спојени украсним копчама од метала тако да чине широке набране рукаве

(четврти и шести слева). Химатион је огртач који се носи преко хитоња или на голом телу. Састоји се од веће четвртасте тканине а обавија се око тела, од леве руке испод десног пазуха, и онда пребацује преко левог рамена. Непокривено је десно раме и рука или само шака (други, четврти и шести слева). Грчка мода складно истиче висину и ширину тела не водећи рачуна о детаљима. Одећа подвлачи сваки покрет захваљујући раскошним наборима чији је циљ да сакрију облине тела и да се с њим стопе у јединствену целину.

ДЕНИС ШАМПИОН

ЗНАТЕ ЛИ

Обележите право значење речи. Ако имате свих пет погодака, дајте себи оцену — одлично са похвалом. За четири поготка оцена је — одлично, за три — врло добро, за два — добро и за један — довољно.

1. ИСКОН

1. Индијански поглавица. 2. Прачетак. 3. Стари музички инструмент.

2. ЛЕУКЕМИЈА

1. Бело мастило. 2. Врста руже. 3. Болест крви.

3. ПОЛИГЛОТ

1. Неправилна геометријска слика. 2. Човек који зна више језика. 3. Припадник ракетних јединица.

4. СТРАТИШТЕ

1. Село у Србији. 2. Друмска механа. 3. Губилиште

5. РЕФЕРЕНДУМ

1. Непосредно гласање. 2. Скупштинска седница. 3. Врста бојеве муниције.

ОДГОВОРИ:

1. Прачетак.
2. Непозната болест крви која је поремеће-но стварање белих крвних зрнаца.
3. Човек који зна више страних језика.
4. Губилиште.
5. Непосредно гласање народа о неком закон-ском предлогу или другом питању.

ДИВОВОСКИ

СПОРТСКИ КАЛЕИДОСКОП

БОГАТСТВО ОД БИЛИЈАРА

МАРАТОНСКИ ГОЛФ

Два играча голфа, Филип Џонс и Томас Стивенсон, кладили су се 1920. године да ће преко велшких брда одиграти партију голфа на раздаљини од 32 километра и да за то неће употребити више од 1000 удараца. У игри су провели три дана и за то време морали су да се оријентишу по специјалним војним топографским картама. Победио је Филип Џонс који је ударио лоптицу свега 608 пута.

За време познате златне грознице у Аустралији, Џон Робертс, најбољи енглески играч билијара тог времена, стекао је огромно богатство иако није ни копао ни испирао злато. Он је, наиме, копачима злата показивао своје вештине на зеленом билијарском столу а улазнице је продавао за — златан прах.

ИСТОВРЕМЕНО НА ЦИЉУ

На једној коњској трци одржаној у Калифорнији 1955. године два до шест коња били су дисквалификовани, и то коњи који су носили бројеве 5 и 6. Остала четири стигла су на циљ готово

истовремено тако да судије нису могле да одмах прогласе победника. Тек је филмска трака показала да су коњи стигли на циљ разврстани тачно по својим стартним бројевима: 1, 2, 3, 4.

Време је својим тихо. Наједном морски таласи изненада почињу да расту мада их не покреће ни дашак ветра. Одакле долазе ти таласи? Колико могу да нарасту ова морска чудовишта и да ли су опасна?

Супротно ономе што већина људи мисли, талас није водена маса која се креће по површини. Посматрајте парче дрвета које плива у води: кад наиђе талас, дрво се мало повуче, затим погне, пође мало напред и поново падне, када талас прође дрво се налази на истом месту на коме је било и раније. Талас није струја воде која се креће. Он се једноставно шири кроз течност.

Енергију која ствара талас производи ветар. Кад удара таласиће с бока, они све више расту а истовремено се дуби између њих велика провалија, утолико већа уколико је ветар јачи.

Сиврашне кресће

У ствари, половину енергије коју добија од ветра талас троши испод морске површине. Ову појаву добро познају гњурци који често примећују како се алге, на дну мора, лагано таласају. У Ламаншу је примећено да су таласи на дубини од пе-

десет метара бацали шљунак тежине 500 грама у скло ништа ракова. На дну западне широке обале огромне стене, тешке по неколико стотина килограма, мелујале су се ритмички напред и назад под утицајем великог дубинског таласа. Па ипак, сви морнари овога света стрепе од оне друге половине енергије таласа која се налази на његовом врху — крести.

Сручњаци сматрају да најјачи ветар не прави таласе веће од 15 метара, то је висина која одговара отприлике једној четвороспратници. Али, често се појави и огроман талас, увек један једини већи од 15 метара, који пусти све пред собом. Пре две године, на Атлантику, путнички брод „Микеланђело“ нашао се усред снажне олује. Док је с муком крчио пут између таласа високих 9 метара одједном се појавио огроман вал, виши од 18 метара; он је тако снажно ударио брод да је на прамцу попуцао челни тим дебљине 8 сантиметара; на командном мосту отвори се огромна рупа од 9 метара, а металне преграде унутрашњих кабина биле су изгужване као да су од хартије. Три путника су том приликом погинула.

И за ове усамљене таласе пронађено је објашњење. Површином мора, кажу научници, ваљају се разни таласи, као последица олуја од којих су неке већ прошле и удаљиле се док друге још трају или су близу.

ТАЛАС

БИО ЈЕ ВИСОК 34 МЕТРА,
МОЖДА СЕ НА ОКЕАНИМА
ВАЉАЈУ И ВЕЋЕ ГРДОСИЈЕ
КОЈЕ НИКО НИЈЕ ВИДЕО
ИЛИ ПРЕЖИВЕО

Нико не може да предвиди шта ће се десити када се ови таласи, који долазе из разних праваца, снажно сударе. Понекад, креста једног урони у дољу другог и њихови ефекти се узајамно поништавају стварајући у сред олује широку, али краткотрајну, мирну зону. Међутим, догађа се да се две или три кресте споје и образују талас огромне висине и снаге.

У срцу џајфуна

Највећи усамљени талас ове врсте који је икада виђен посматрала је на Тихом океану 1933. године по сада брода-цистерне „Рамапо“. Овај брод био је захваћен страшним тајфуном. Смењивала се серија огромних таласа који су у почетку били високи 25, 27 а затим 30 и 32 метра. А онда је наишао најстрашнији чија је висина, од доље до кресте, износила 34 метра. Срећом, све се завршило добро. А вероватно постоје и много већи таласи, али их људско око није видело.

Таласи који заплускују обале нису никада огромни. Сматра се да око 80% таласа не прелази висину од 1,20 метра, а висину од 3 метра достижу само за време зимских бура кад на плажама нема купача.

Чим утроше своју енергију у сударима и вртлозима буре која их изазива, таласи се од „дебелог мора“ претварају у благо „таласање“ које се креће брзином ветра, понекад и брже од 110 километара на час.

Научници су 1949. године проучавали таласе на обали енглеске покрајине Корнвол и закључили да су они настали четири дана раније у близини америчких обала, 4800 километара удаљених од Корнвола. И заиста, из метеоролошких карти видели су да је управо тог дана у водама Флориде дувао јак ураган. Помоћу нарочитог инструмента који се зове таласометар установљено је такође да таласи који заплускују Калифорнију настају захваљујући енергији која се неколико дана раније нагомилала у Пацифику услед јаких ветрова који дувају аустралијском обалом.

Таласи, понекад, изводе чудне подвиге. За време једне зимске буре на обали америчке државе Орегонлови су на кућу чувара светионика, која се налази на 30 метара надморске висине, бацили стену од 60 килограма!

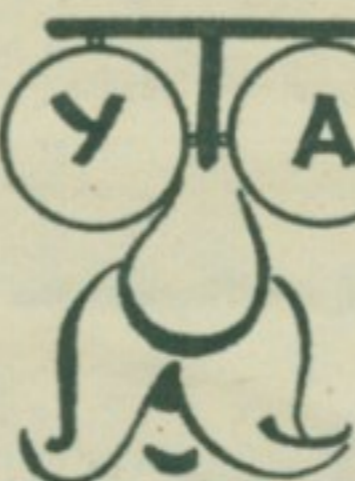
Џејмс Милер

РАКЕТЕ НА ТОЧКОВИМА

На мотодрому у Хокенхајму, у Немачкој, могле су се недавно видети две ракете на точковима: „опел-ракета“, опитни тркачки аутомобил с ракетним мотором конструисан још двадесетих година 20. века, и нови мали спортски „опел“ за релитакмичења. Стара и нова кола имају једну заједничку особину: аеродинамичну линију која омогућава највеће брзине.

КУТАК

ВЕСЕЛОГ
архивара

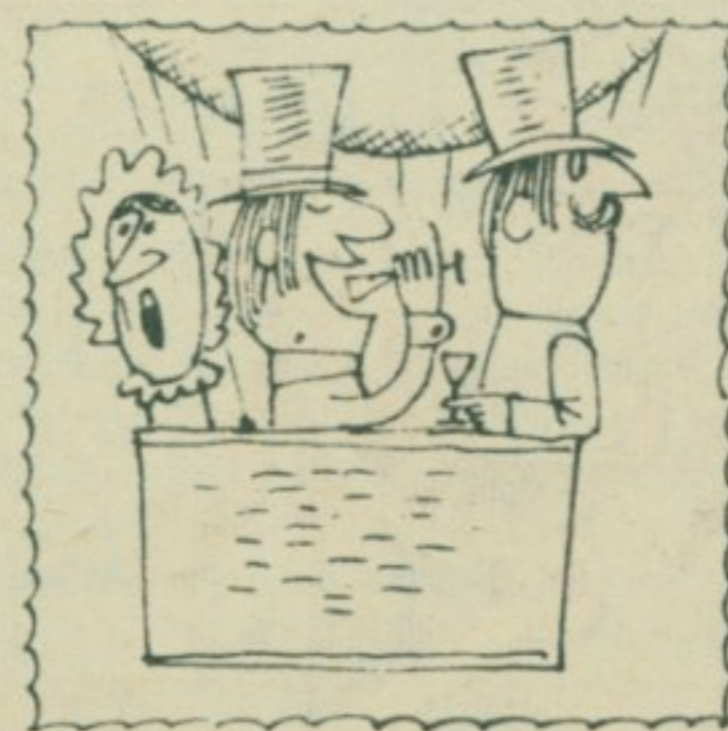
СКУП ДОРУЧАК

Један часопис из 1866. године донео је, између осталих, и следећу вест:

Недавно су у Лондону мистер Колвин и мистер Стенхоп играли партију карата. Погодба је била да онај ко изгуби приреди необичан доручак. Стенхоп је изгубио и због тога је свом пријатељу обећао доручак на две хиљаде метара изнад Земље. Сутрадан ујутру Колвин је дошао на одређено место у Хајд-парку где га је Стенхоп очекивао испред

једног ваздушног балона. Укрцали су се у балон са Стенхоповом куварицом која је носила намирнице и мали роштиљ. Стенхоп је дао знак, балон се „одлепио“ од земље и почео брзо да се диже. Куварица је ударила у кукњаву али ју је њен газда умирио рекавши јој: „А сад нам припремите два добра бифтека. Само пазите да не буде варница јер смо онда пропали“.

Дрхтавим рукама куварица је припремила бифтеке. Мистер Стенхоп се тада обратио свом пријатељу: „Одржао сам реч: 300 фунти стаје путовање балона а 200 ће добити моја куварица за претрпљени страх. Може ли се припремити скупљи доручак за две особе?“

МАТЕМАТИКА ИЗНАД СВЕГА

Никола Тесла је био не само сјајан већ и страствен математичар који је стално тражио проблеме — да би имао шта да решава. У ресторану, на пример, не би ни додирнуо супу пре но што би израчунао колику запремину она заузима у тањиру.

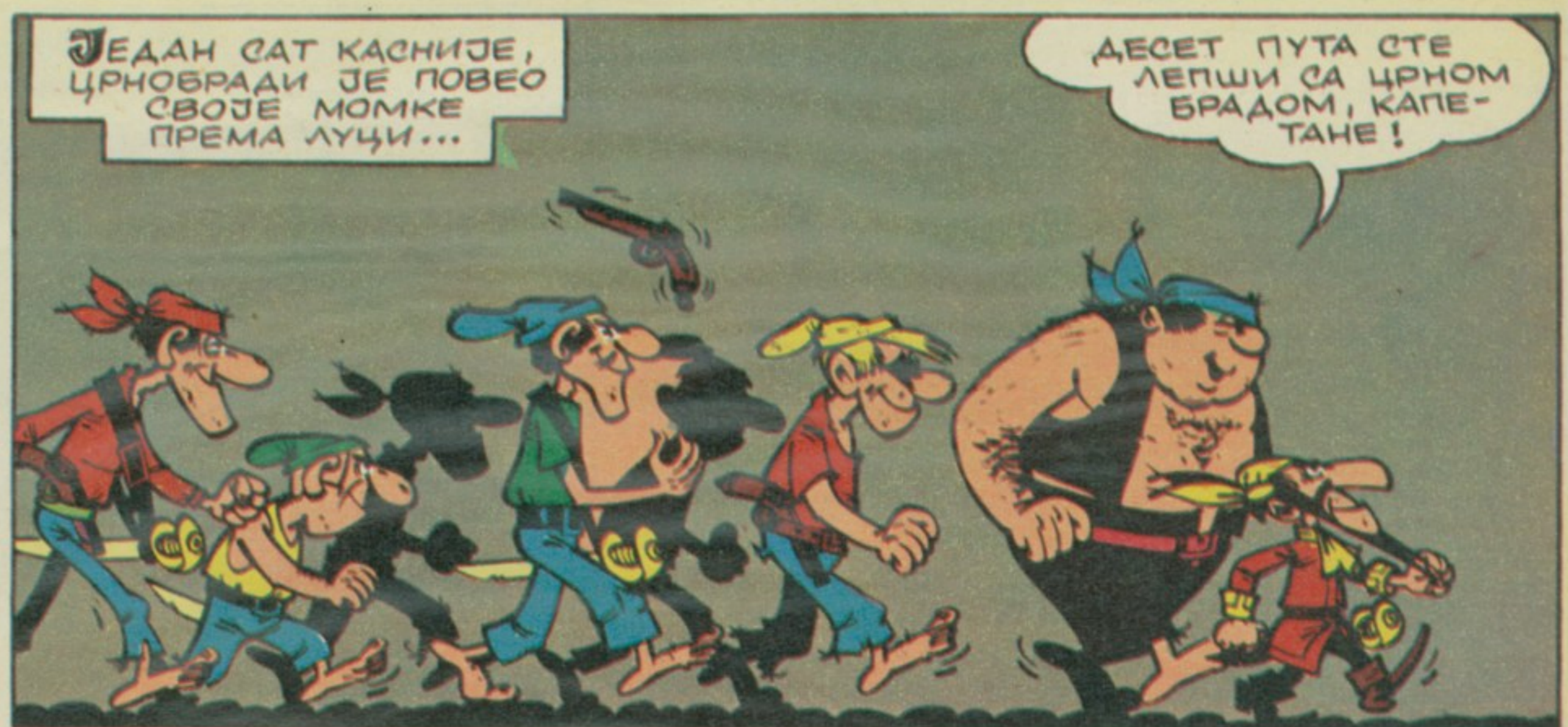
Једне вечери келнер му је на крају обода донео посуду с воћном салатом. Сваки комадић воћа имао је другачији облик и запремину. Теслине очи су заблестале. Проблема је било читаво брдо — уживање за страшеног математичара. Узео је оловку и ускоро је његова бележница била испуњена низовима бројки. После извесног времена келнер му је пришао и запитао га:

— Нешто није у реду с воћном салатом? Видим да је нисте ни додирнули.

— Зашто не би било у реду? — одговори Тесла и не дижући главу. — Одлична је ... боља не би могла бити.

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЈМОНД
ЦРТА: М. РЕМАКЛ

ОСУЂЕН ДА ПЛОВИ

БЕЖЕЊИ ОД ГАНГСТЕРА У ЧИЈУ ЈЕ
БАНДУ УПАО НЕ ЗНАЈУЋИ КО СУ,
УКРЦАО СЕ КРИШОМ НА ЈЕДАН БРОД

Амерички теретни брод „Мари Дипре“ плови под заставом Либерije, капетан се зове Олсен и Данац је по народности, посаду му сачињавају Французи, Италијани, Грци, Шпанци. Либеријаца — нема. „Мари Дипре“ је, једном речју, брод скитница који плови од луке до луке преносећи најразличитије товари.

Нашла се једном „Мари Дипре“ и у луци Сан Франциска. Пред сумрак се на пристаништу појавио неки младић. Узнемирен, напрегнут израз његова лица показивао је да се на доку није нашао случајно.

СЛЕПИ ПУТНИК

Ујутро, кад је „Мари Дипре“ испловила на отворено море и узела курс према Јапану, младић се извукао испод непромочивог платна што покрива чамац за спасавање. Први га је приметио бродски келнер Франсоа и одвео га капетану.

Пред Олсеном је стајао мршав, црнокош младић. Говорио је мирно и тихо. Испричао је да је родом из једне од северноисточних америчких држава, мајку нема, отац пије. Али, није хтео да каже своје име нити било какав други податак о себи.

— Ако вам кажем, пребацићете ме на неки други брод који плови натраг, према Америци. А ја то нећу, сит сам до грла!

— Сит? Чега?

— Свега — одсекао је младић.

Цепови су му били празни, ниједног документа који би потврђивао његов идентитет.

И мада је младићево присуство на броду значило да ће капетан имати око слепог путника много непријатности, Олсен је био више жалостан него љут.

— Слушај момче, ти nisi ни свестан шта си урадио. Ово није амерички брод и ми те не можемо прекрцати на други...

— Утолико боље...

— Утолико горе, глупане. Као капетан и као човек који би ти могао бити отац, саветујем ти да кажеш ко си и одакле си. Послаћемо радиограм у Јапан, а оданде ћемо се постарати да те

вратимо у Сједињене Државе.

— Хвала на искрености, капетане. Од мене више нећете чути ни речи.

Сем гуме за жвакање младић ништа није имао. Чланови посаде снабдели су га најнеопходнијим стварима: један му је дао сапун, други старо радно одело, трећи морнарски капутић.

На опширан капетанов радиограм са описом слепог путника из Сан Франциска је стигао одговор да се тамошња полиција тренутно не занима ни за каквог преступника сем за двоструког убицу Морела. А младићев опис није одговарао Мореловом.

Слепи путник је био послушан и вредан. Највише се зближио с бродским келнером и убрзо је, некако прећутно, био признат за његовог помоћника.

Када је „Мари Дипре“ упловила у прву јапанску луку на брод су, по обичају, дошли представници лучких власти. Капетан им је показао бродска документа, списак посаде. Известио их је о слепом путнику коме ни имена није знао.

— Морате дати писмену обавезу да младића нећете пуштати с брода — рекао је шеф лучке полиције. — Одговорност за њега сносићете искључиво ви, капетане.

— А ко би други! — намрштено је одговорио Олсен.

— У граду постоји амерички конзул — додао је Јапанац.

— Веома жалим, али... — био је конзулов одговор.

— Капетан теретног брода који нема никакве везе са Сједињеним Државама узео

је на брод потпуно непознатог типа и сад покушава да га мени натовари на врат. Јасно вам је, капетане, да вам не могу веровати на голу реч. Први пут вас видим...

— И последњи! — И, бесан, капетан је отишао треснувши вратима.

„Мери Дипре“ наставила је пловидбу за Сингапур. У сингапурској луци Олсен је опет морао да се писмено обавезе да његов слепи путник неће напуштати брод. Посада је сваког дана силзила на копно а по повратку причала о својим утисцима и доживљајима. Младић се правило да га све то не занима. И само је једном капетан удовио у његовом погледу искру туге.

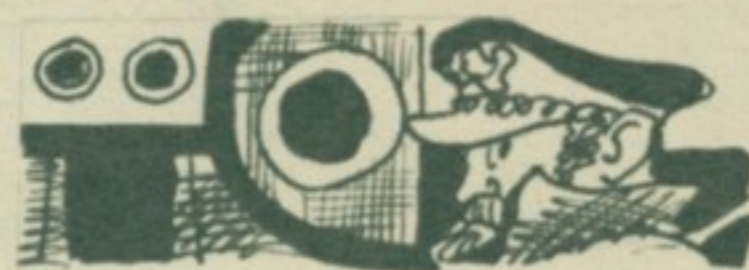

ОД ЛУКЕ ДО ЛУКЕ

После Сингапура дошао је Аден а онда разне европске луке. И у свакој је младић испраћао погледом морнаре који су силазили на копно, док је капетан, ко зна по који пут, потписивао обавезу да слепи путник неће напуштати брод.

Некако у то време младића су почели да зову Ахасфер, према библијској личности осуђеној да вечито лута, без станка и починка. Име му је потпуно одговарало. Протицали су месеци, ређале се луке, хиљаде миља остајале су за бродском крмом, увек нови народи и обичаји. Само Ахасфер није учествовао у

тој сталној промени. Његов свет сводио се на палубу брода и малу кабину у којој је спавао.

ИСПОВЕСТ

Најзад се Ахасфер предао.

— Зовем се Тим Лајтон — почео је погнуте главе кад је једне вечери дошао у капетанову кајуту. — Син сам Кита Лајтона из једног малог америчког насеља у близини Скрантона у Пенсилванији. Ви можда не знате али у близини Скрантона постоје читава насеља незапослених. Угљени базен а рудници не раде... „Градови-утваре“. Ја сам оданде. Отишао сам од куће кад сам имао 15 година и упао у „банду“. Када сам схватио да су то убице хтео сам да одем. Али, од њих се тешко може побећи. Неколико пута сам покушавао, хватали су ме, пребијали и најзад...

— И шта ћеш сад?

— Сад ми је све свеједно.

— Реци ми своју адресу да бих у првој луци преко америчког конзула покушао да добијем из твог завичаја било какав документ.

После шездесет дана пловидбе, шездесет дана грозничавог ишчекивања, „Мари Дипре“ се вратила у луку одакле је било послато писмо у Америку. Капетан је одмах отишао у конзулат.

— Веома нам је жао, капетане — казали су му тамо. — Не можемо помоћи

вашем Ахасферу. Кит Лајтон је умро прошле јесени и није се нашао нико ко би могао да потврди и само постојање његовог сина...

Олсен се вратио на брод, позвао Ахасфера — од Тима Лајтона он се поново претворио у Ахасфера — и отворено му испричао шта су му казали у конзулату. Младић га је ћутке саслушао. И те исте ноћи је нестао. Чим је његов нестанак био откривен Олсен је известио полицију. Другачије није могао да поступи: капетан је био одговоран за слепог путника.

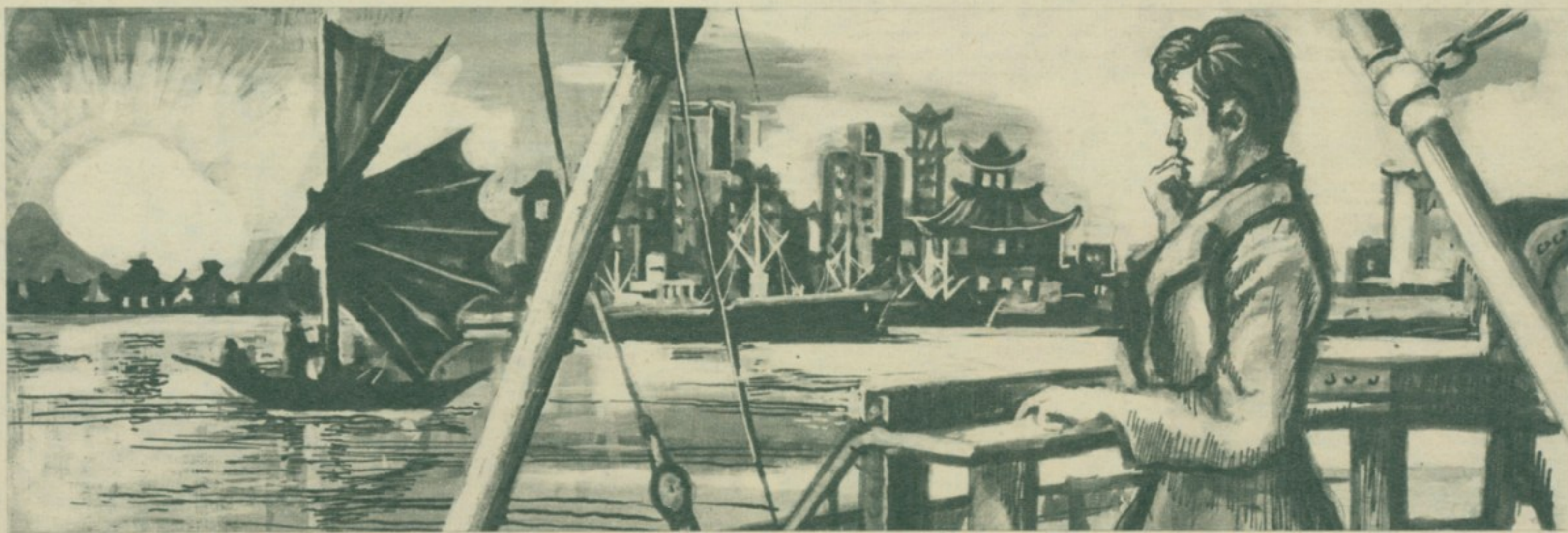
НЕУСПЕЛО БЕКСТВО

Нашли су га после неколико часова, у близини пристаништа. Куда би и кренуо без пребијене паре, и то још у туђој земљи?

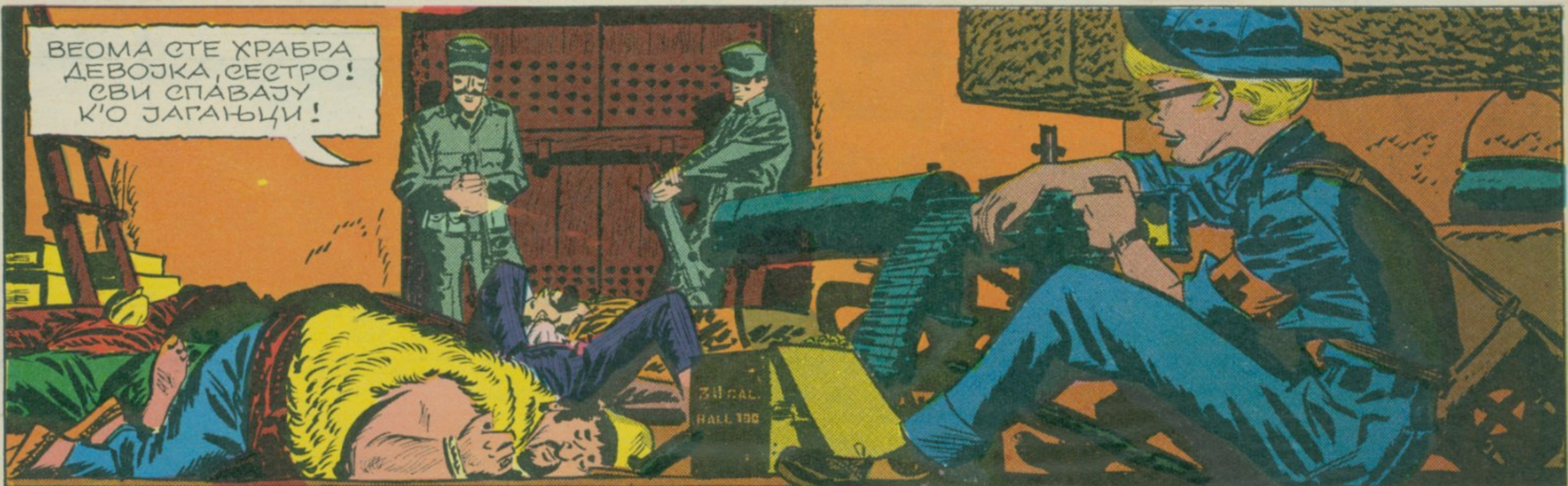
Олсен му није упутио ни реч прекора. А лучка полиција појачала је стражу око „Мари Дипре“. Све лучке полиције на свету тесно сарађују и већ у првој луци су знали да се на „Мари Дипре“ налази слепи путник који би могао покушати да побегне. И опет је стража око брода била појачана.

Прошле су четири године откако Ахасфер плови на „Мери Дипре“ и не сме да крочи на копно. Кад брод стигне у неку луку и морнари похрле на копно, он стоји ослоњен на ограду и гледа за њима...

Ки.Ви.

САМО ПОНЕКАД, ДОК ОСТАЛИ МОРНАРИ ХИТАЈУ У ЛУКУ, КАПЕТАН У ЊЕГОВОМ ПОГЛЕДУ УЛОВИ ИСКРУ ТУГЕ.

ВЕОМА СТЕ ХРАБРА ДЕВОЈКА, СЕСТРО! СВИ СПАВАЈУ К'О ЈАГАЊЦИ!

ЧАК И ОВАЈ ЛАЖНИ ДОКТОР... НИСМО ГА БАШ БЛАГО УСПАВАЛИ!

ДОК СЕ ЧЕКА ПОМОЋ ВРЕМЕ СПОРО ПРОЛАЗИ! КАД ЋЕ ХАЗАРД ДОЋИ?

УБРЗО! САМО НЕМОЈТЕ ДА ЗАДРЕМАТЕ! МОГУ ДА СЕ ОСВЕСТИ!

ПРВИ СЕ ОСВЕСТИО МУСЕФ...

ЗУЈИ МИ У ГЛАВИ! ШТА СЕ ДОГОДИЛО? ОХ...САД ЗНАМ!

ПРАВИЊУ СЕ ДА САМ ЈОШ У НЕСВЕСТИ... ДОК МИ СЕ НЕ УКАЖЕ ПРИЛИКА ДА...

ХАЗАРД СЕ ПРИБЛИЖАВАО РАЗБОЈНИЧКОМ ГНЕЗДУ

САД ЈЕ ВРЕМЕ ДА ИЗРУЧИМ ОВАЈ ТОВАР!

И ХАЗАРД ЈЕ СТАО ДА БАЦА СВОЈЕ "БОМБЕ".

НИКОГ НЕ ВИДИМ... НАДАЈМО СЕ ДА СУ СВИ У КУЋИ... ТАДА ЋЕ ЕТАР НАЈБОЉЕ ДЕЛОВАТИ!

ШТА...? ТАЈ ОТУЖНО СЛАТКАСТИ МИРИС...

11-17

Е... ЕТАР!! АЛИ КО ЈЕ МОГАО...? ЦОНИ! ОН НЕ ЗНА ДА САМ ЈА...

АХА! СРЕЊА СЕ ОКРЕЊЕ НА МОЈУ СТРАНУ!

881

БРЕД ЊУМЕН НА

МЕРКУРУ

ФРЕНК ГОРМЕН ПРЕВАРОМ СЕ УВУКАО НА КОСМИЧКИ БРОД НУЛА X И ПРИМОРАО КАПЕТАНА ТРЕВЕРСА ДА ЛЕТИ НА МЕРКУР...

ГОРМЕНЕ, ТИ СИ ПОТПУНО ЛУД! ИСПОД НАС ЈЕ МОРЕ ТЕЧНЕ ЛАВЕ!

ИЗВИБАЧКА ЛЕТЕЛИЦА СПУШТАЛА СЕ, КАКО ЈЕ ИЗГЛЕДАЛО, У СИГУРНУ ПРОПАСТ...

УЧИНИ КАО ШТО САМ ТИ РЕКАО! СПУСТИ СЕ БАШ ТУ!

ИЗНЕНАДА...

ПОЛЕ, ПОГЛЕДАЈ! ПУКОТИНА У ТЛУ! И НЕКИ ОТВОР!

ПРВИ ПУТ СИ У ПРАВО, КАПЕТАНЕ! САД ПРАВО У ТАЈ ОТВОР! И ПАЗИ ШТА РАДИШ!

ГРЕГ МАРТИН ЈЕ СКОЧИО...

ТИ СИ ЗНАО ЗА ОВАЈ ОТВОР, ГОРМЕНЕ! АЛИ... КАКО? НИЈЕ ДАН БРОД НИЈЕ СЕ ДОСАД СПУСТИО НА ОВУ СТРАНУ МЕРКУРА!

ВАРАШ СЕ, МАРТИНЕ! СЕКАШ ЛИ СЕ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНОГ КОСМИЧКОГ ВОЗА В-9?

НЕ!

ПРИСЕТИ СЕ! БИЛО ЈЕ ТО У ЛЕТО 2058. ГОДИНЕ!

ДА ЛИ СТЕ ДРУШТВЕНИ?

Неки се људи понашају као да живе у кули од слоноваче: имају свој мали затворени свет и не показују ни најмању жељу да имају другове. Други су, међутим, живахни и причљиви, слободно и брзо ступају у разговор и воле друштво.

А какви сте ви? То ће вам одговорити наша мала питалица.

	ДА	НЕ		ДА	НЕ
1. Сматрате ли да познаник може лако да постане пријатељ?	☐	☐	6. Слажете ли се са изреком „ћутање је злато“?	☐	☐
2. Када нешто увртите у главу, да ли бар покушате да другима објасните разлог?	☐	☐	7. Да ли су вас у школи кажњавали зато што сте причали за време часа?	☐	☐
3. Да ли у друштву упорно одбијате да певате иако вас сви моле?	☐	☐	8. Делите ли радо савете, чак и када вам их не траже?	☐	☐
4. Чувате ли туђе тајне чак и онда кад оне нису много важне?	☐	☐	9. Трпите ли без много жалби болове или умор?	☐	☐
5. Да ли вам се често догађа да разговарате са непознатим људима, у возу, на пример, или у трамвају?	☐	☐	Забележите себи по један поен за свако „да“ на питања 3, 4, 6, 9 и по један поен за свако „не“ на питања 1, 2, 5, 7 и 8.		

ОДГОВОРИ:

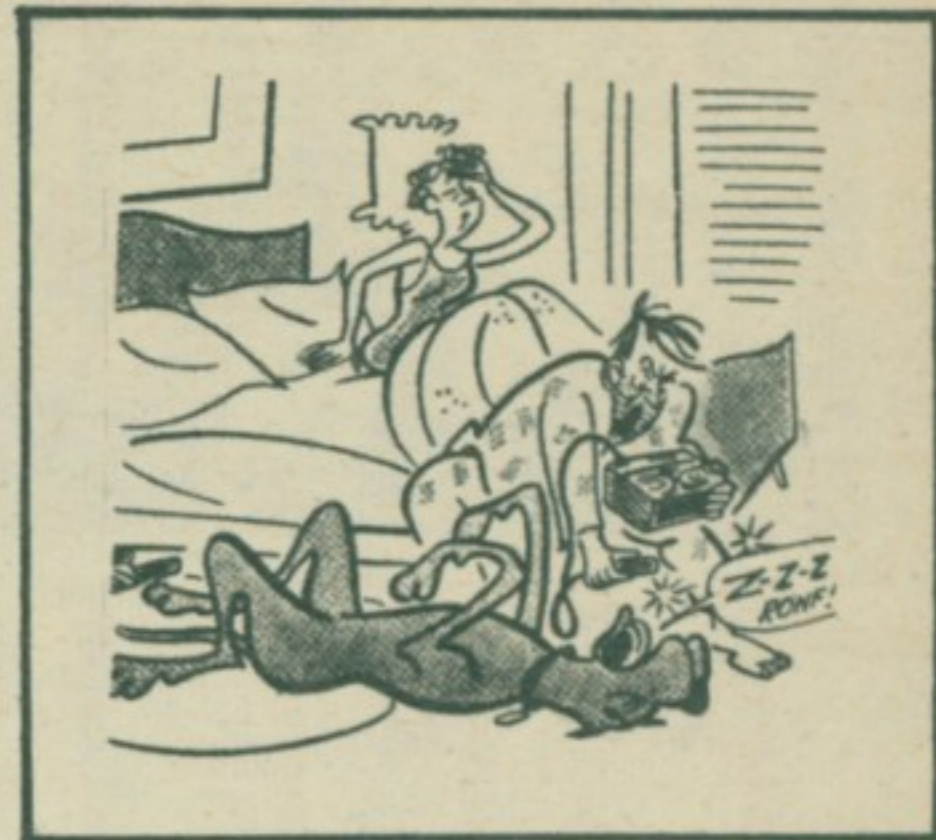
Ако сте освојили више од 6 поена ви сте, без икакве сумње, веома недруштвени. Нешто вам, очигледно смета да ступите у додир са другим људима.

Између 3 и 6 поена, налазите се у златној средини: причате само кад заиста имате нешто да кажете, иначе ћутите и слушате друге.

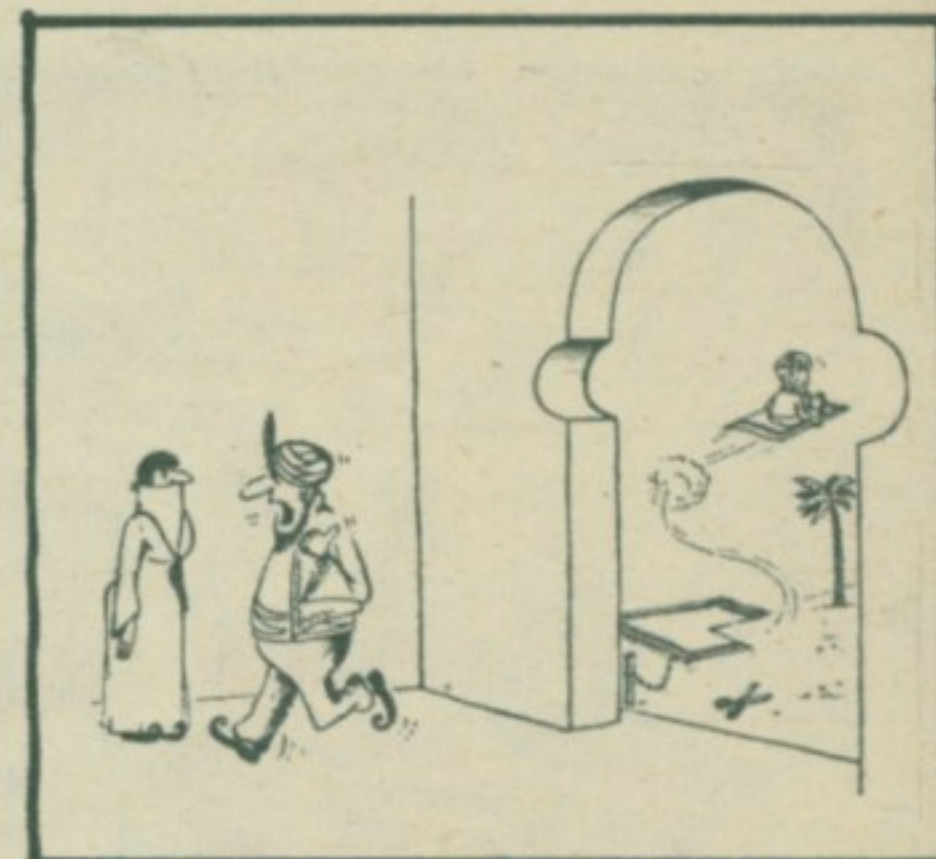
Ако имате мање од 3 поена, ви сте изразито друштвена особа. Ипак, припазите да не претерате, пустите и друге да кажу своје мишљење.

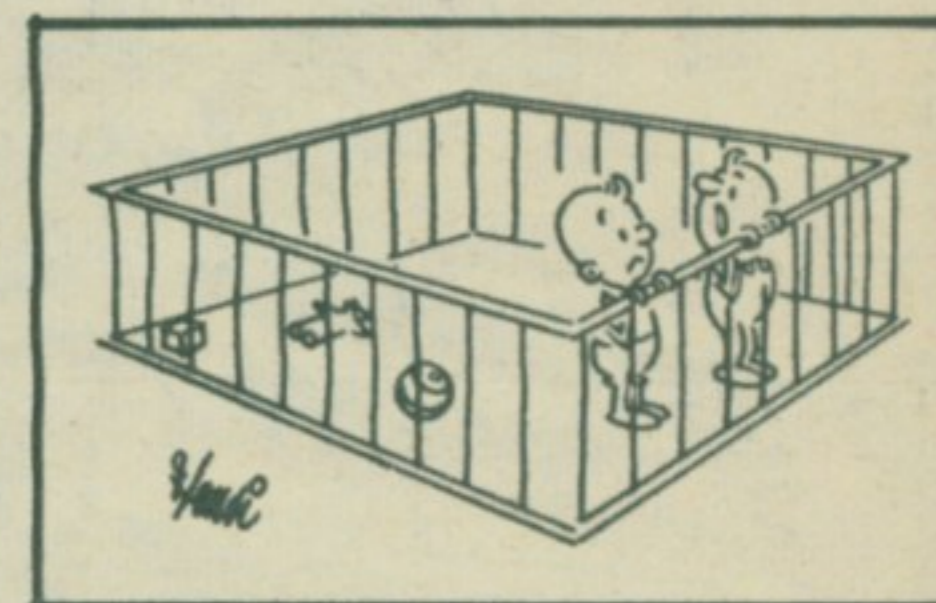
ХУМОР **

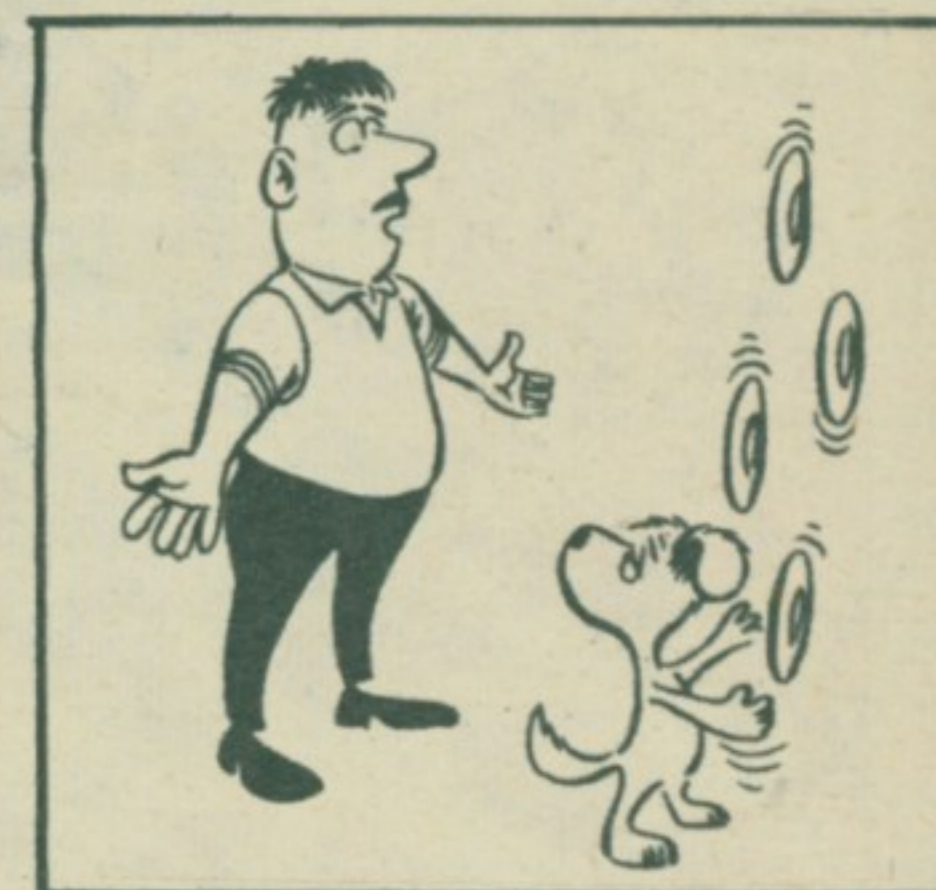
— Снимам његово хркање, па ћу пустити траку кад он буде хтео да спава.

— Колико сам ти пута рекао да мали не дира Ђилим!

— Колумбо је погрешно — Земља је четвртаста.

— Зашто то не изводиш кад дођу гости?

КО ИСТИНУ ГУДИ,
ГУДАЛОМ ГА ПО
ПРСТИМА БИЈУ.

(Из Вукове збирке)

ЈА ВОЛИМ **ЕВА** САРДИНУ СА ЗНАКОМ МОРЖА

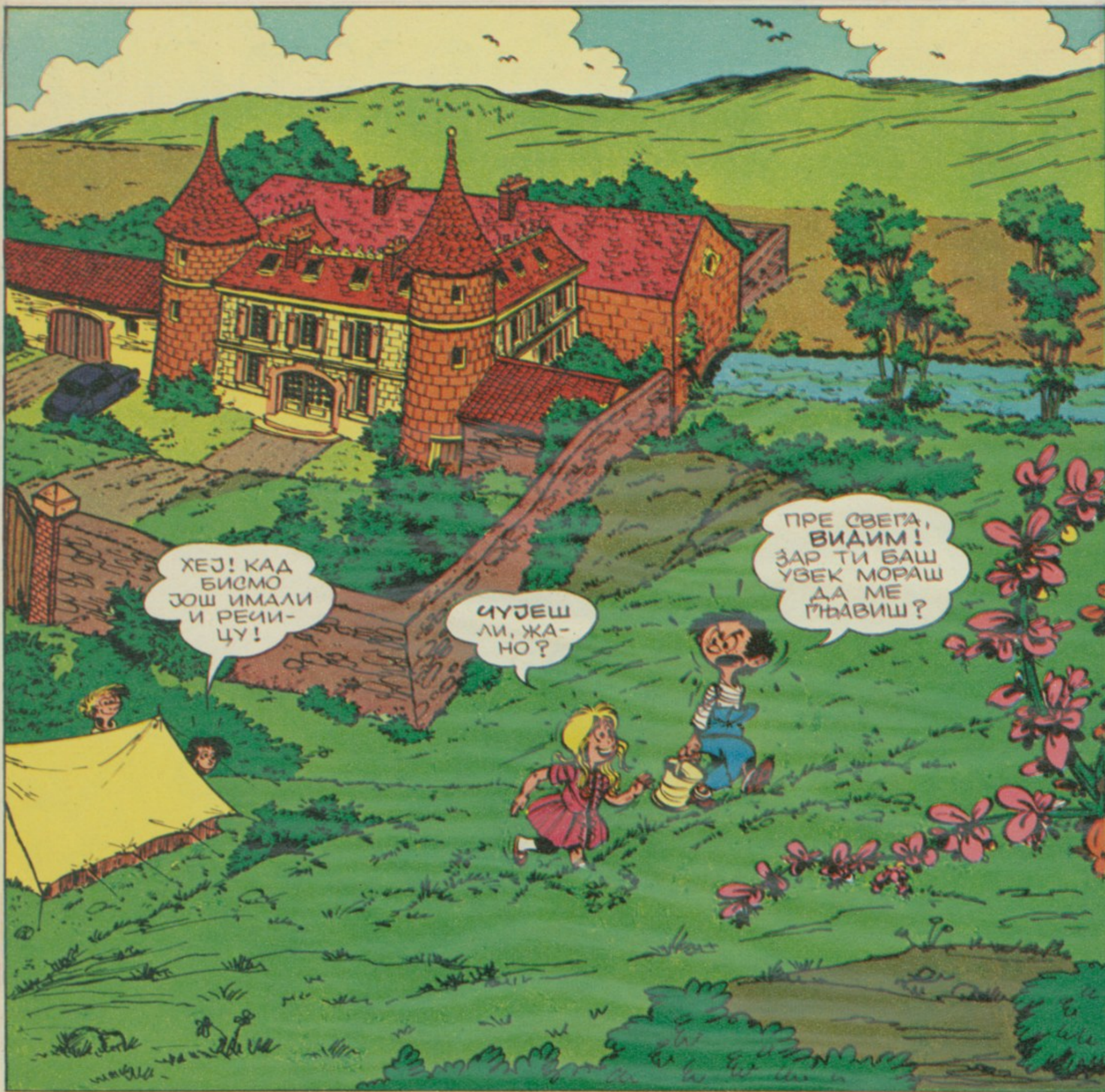
НАЈМЛАЂИ ВОЈНИ ДИРИГЕНТ

Двадесет петогодишња Зара Баунес је најмлађи диригент женског војног оркестра у историји британске војске. Свира рог, али и све инструменте у оркестру. Завршила је војну школу и сада је поручник.

НЕВОЉЕ СА ВОДОМ

ШТА ИМ ЈЕ ЗАЈЕДНИЧКО?

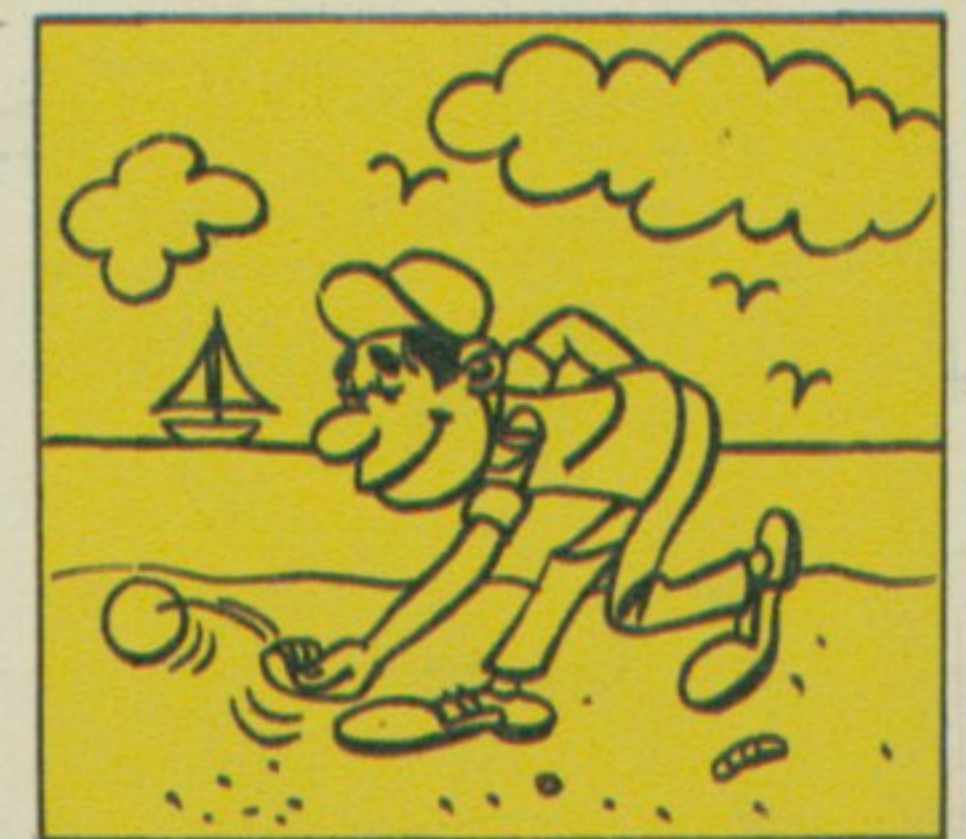
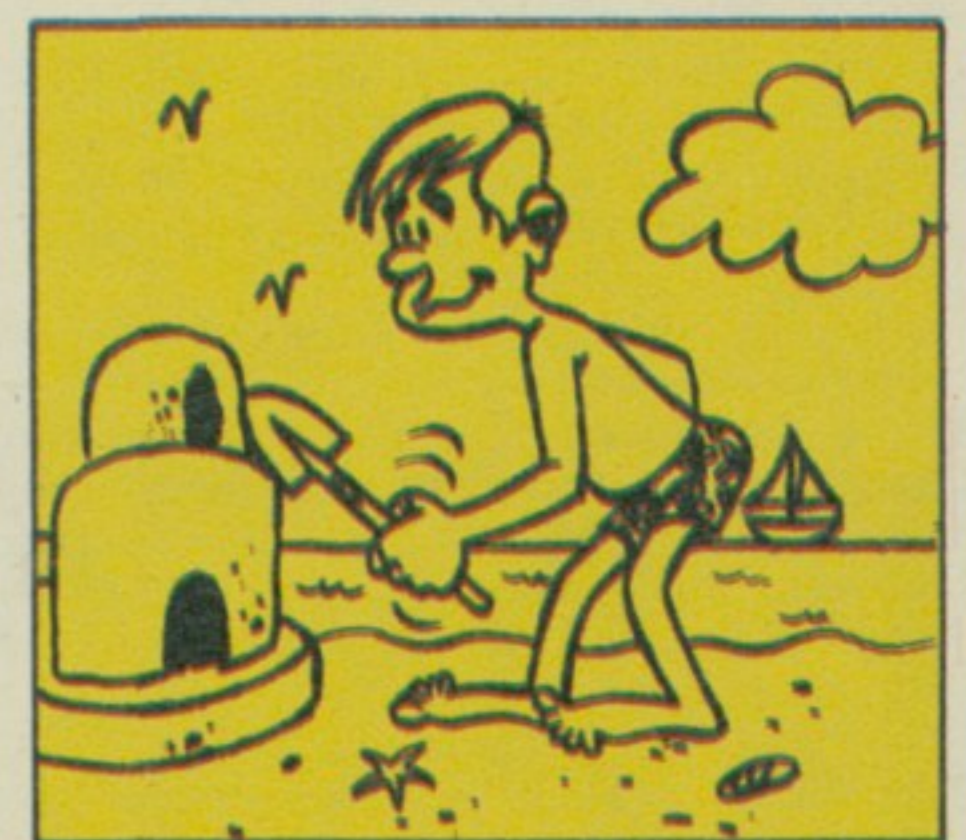
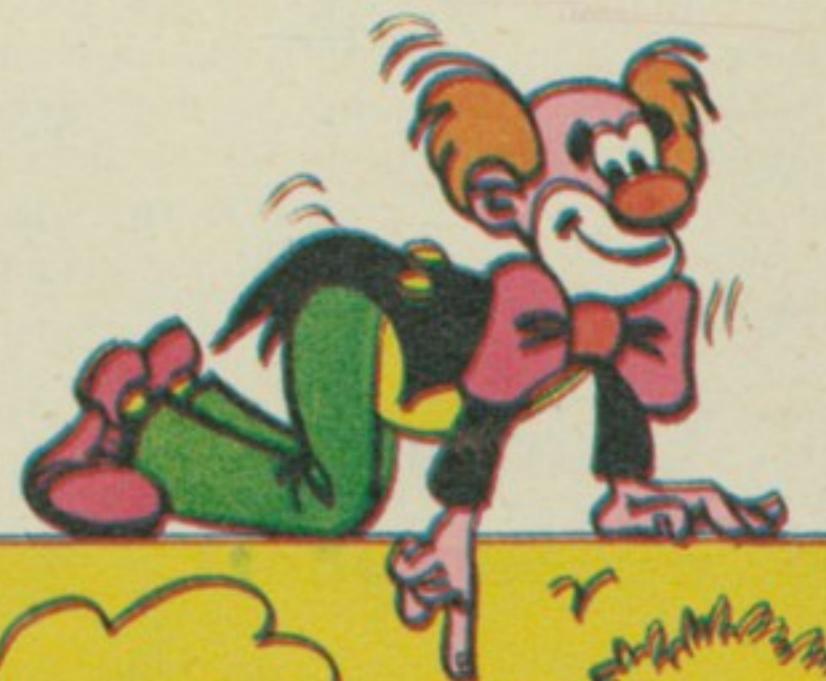
Ова четири вредна момка на нашој слици баве се потпуно различитим спортовима. Па ипак сви имају нешто заједничко. Погодите, само брзо, шта је то?

ХЕЈ! КАД БИСМО ЈОШ ИМАЛИ И РЕЦИЦУ!

ЧУЈЕШ ЛИ, ЖАНО?

ПРЕ СВЕГА, ВИДИМ! ЗАР ТИ БАШ УВЕК МОРАШ ДА МЕ ПЊАВИШ?

ЈЕСИ ЛИ САСВИМ СИГУРАН ДА ЈЕ ИЗВОР БЛИЗУ?

ТРЕБА БИ ТИ СЛЕП И НЕ ВИДЕТИ ГА!

ТО ЛИ ЈЕ ТАЈ ТВОЈ ИЗВОР? ПА ТО ЈЕ РЕКА!

РЕКА! РЕКА! ЈА САМ ЛЕПО РЕКАО... АЛИ ТО ЈЕ И ИЗВОР! САМО СЕ ПРОШИРИО КАО И СВАКИ ИЗВОР!

ШМРК... ШМРК... ЈАО... ЈАО...

ОХ, ЖАНО! ГЛЕДАЈ ПЕКМЕЗУ КАКО ПЛАЧЕ! ДЕВОЈЦИЦЕ УВЕК ПЛАЧУ!

ШМРК... ШМРК... ЛУТКА МИ ЈЕ ПАЛА У ВОДУ... НЕ МОГУ ДА ЈЕ ДОХВАТИМ...

ЧУЈЕШ ЛИ, ЖАНО? ЊЕНА ЛУТКА ЈЕ ПАЛА У ВОДУ...!

ТИ ЗНАШ ШТА ЈА МИСЛИМ О ЛУТКАМА! БОЉЕ МИ ПРИЧАЈ О ДЕЈВИ КРОКЕТУ, ТОМУ СОБЕРУ, ВИНЕТУУ, АЈВАНХУ...

НЕМОЈ ДА ПЛАЧЕШ! АЈВАНХО ЋЕ ТИ ИЗВАДИТИ ЛУТКУ!

АЈВАНХО?! КО ЈЕ ТО? АЈВАНХО ЈЕ СТРАШАН ТИП! ЈАК, НЕУСТРАШИВ! ТО ЈЕ... ТО ЈЕ...

... ТО ЈЕ ОН!

И ТИ КЕШ ИЗВАДИТИ МОЈУ ЛУТКУ? БАШ СИ ЗЛАТАН... АЈВАНХО!

ЈААА?!!

Одговор:

Сва четворица су леваци.

Кад се догодио тај случај Ол Хенлеј је био пијан. Не случајно. Не памти се кад је био трезан и сви су сматрали да ће остатак живота провести у напитом стању, иако је све теже долазио до пића. Био је пао тако ниско да је понекад пешачио по неколико километара трагајући за неким познаником који би му дао коју пару — за пиће. Кад би му се догодило да без пића остане дванаест сати, добијао је халуцинације.

Хенлеј је имао једног пријатеља који није био ништа бољи од њега. Кида Еглстона. Некад је био боксер, а затим је спао на то да у неком локалу избацује пијанице.

Али, није потребно да памтите Кидово име. Јер, што се овог догађаја тиче, Кид неће остати дуго на сцени. Тачније речено, кроз минут и по ужасно ће крикнути, онесвестити се и о њему ништа више нећете чути.

Сјасоносна несвесница

Али да Кид није заурлао и онесвестио се, можда ви, читаоци, не бисте се сада налазили ту где се налазите. Вероватно бисте, подунаги, копали руде испод Зеленог сунца у крајњем делу галаксије. Упамтите да је Хенлеј био тај који вам је помогао да избегнете такву судбину, и да то чини још и данас. Зато му не судите сувише строго. Да су уместо њега Даријанци, по имену Три и Девет, узели Кида, ствари би данас стајале сасвим друкчије.

Три и Девет су дошли на Земљу са планете Дар, једине насељене у систему Зеленог сунца. У тренутку кад је Хенлеј покушавао да загрли свог најдражег пријатеља Кида, Три и Девет били су удаљени од њих свега један километар у вертикалном правцу. Нису били ни у авиону ни у неком међупланетарном броду, већ у једној временској просторној коцки.

Та њихова коцка, невидљива са Земље, налазила се тачно хиљаду метара изнад Филаделфије. Коцка је четири дана лебдела у ваздуху, а Три и Девет су за то време хватали и студирали радио-емисије са Земље, да би могли да схвате језик и да га науче.

Желели су да сазнају да ли је наша цивилизација толико напредна да представља опасност за њих — и после четири дана уверили су се да опасности нема.

— Да сиђемо? — предложио је Три свом колеги Девет.

— Наравно да сам те видео како се бориш — говорио је Хенлеј свом пријатељу. — Што ниси успео можеш да захвалиш оном идиоту, свом менаџеру. Он је крив. И зато, хајде да се напијемо.

— Већ си мртав пијан, Оле. Треба да престанеш пре него што наступи делиријум тременс.

— Већ га имам — рече Хенлеј. — И баш ме брига. Гледај, долазе управо из твојих леђа.

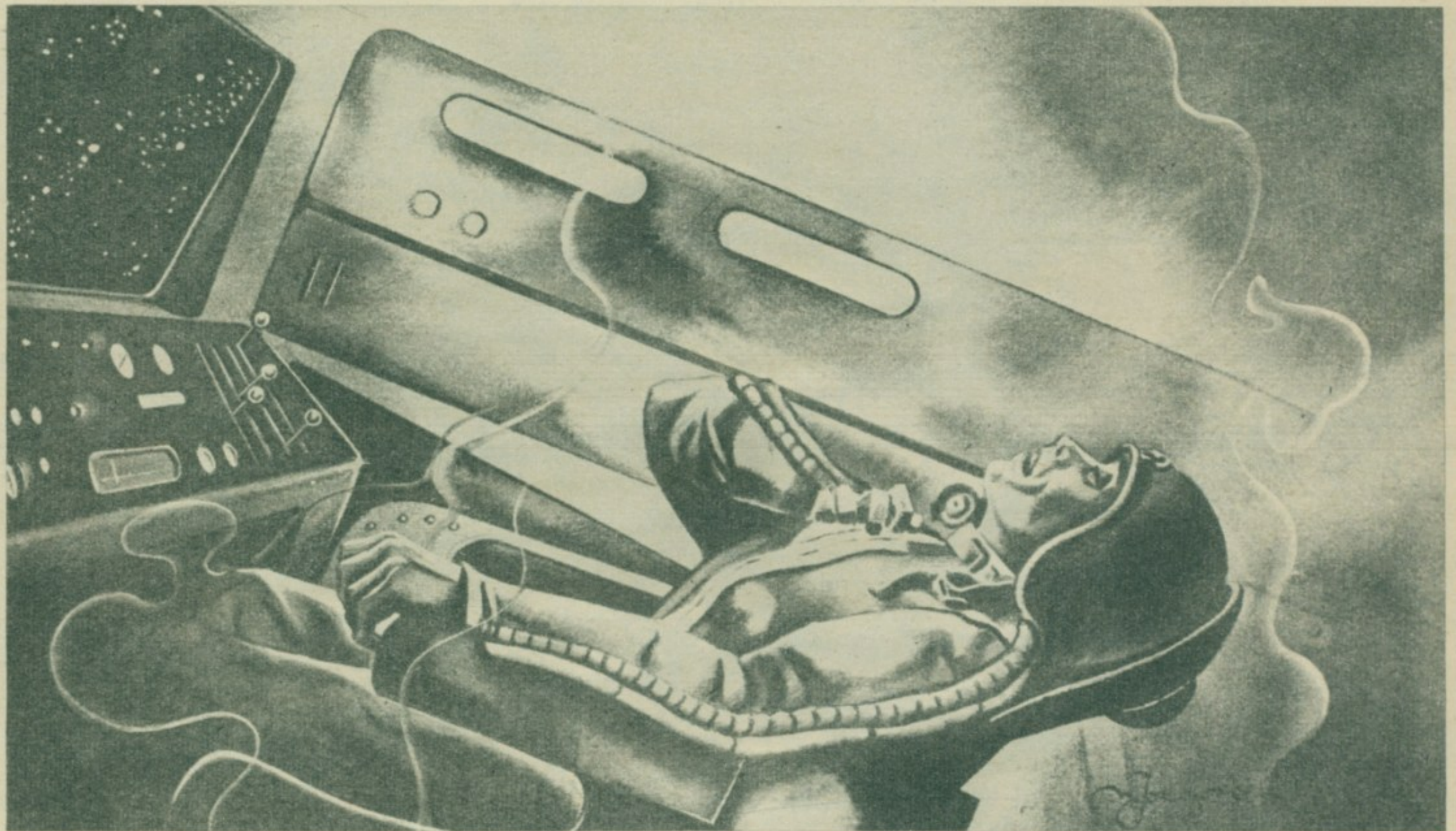
Кид Еглстон се окрену и погледа. Крикну и стропшта се онесвешћен. Три и Девет су се приближавали. Из њих се налазио нејасан облик огромне коцке чија је једна страна износила око 9 метара.

Бића без илабе

Три и Девет нису изгледали страшно. Имали су црволик облик с крајевима налик на вретена. Сваки од њих, кад се испружи, био је дуг око пет метара, а у средини дебео тридесет сантиметара. Обојица су били лепе плаве боје и нису имали

ЕГЗОТИЧНИ ПРИМЕРАК

СВЕ ДОК НИСУ ДОШЛИ ДАРИЈАНЦИ, БИО ЈЕ ВИШЕ НЕГО БЕЗНАЧАЈНА ЛИЧНОСТ. ОД ТОГ ДАНА СВИ МУ МИ ДУГУЈЕМО БЕСКРАЈНУ ЗАХВАЛНОСТ

— ЉУДИ, ПА ОВО ЈЕ ПРАВИ НЕКТАР. МОРА БИТИ ДА САМ ВЕЋ МРТАВ.

очи тако да се није могло утврдити шта им је глава а шта реп.

— Здраво, момци, — рече Хенлеј. — Преплашили сте мог пријатеља. Баш је хтео да ме части пићем кад сте наишли. Сад ме ви частите.

— Нелогична реакција — шапну Три свом сапутнику. — Уосталом као и ово друго егземплара. Узимамо ли обројцицу?

— Не. Други је, иако дебљи, очигледно слабији. Биће сасвим довољан само један примерак... Пођи с нама! — обрати се он Хенлеју.

— Прво ми платите пиће па идем с вама куд год хоћете. Има ли тамо унутра шта да се попије?

— Има.

Алкохол — једина храна

Хенлеј уђе у коцку. Он, додуше, није веровао да коцка постоји, али то му није много сметало.

— Момци, зар није било говора о неком пићу? — упита Хенлеј јер је већ почињао да бива нервозан.

— Изгледа да наш примерак паати — примети Девет. — Можда је гладан или жедан. Шта једу ова створења?

— Можемо да анализирамо његов метаболизам — рече Три. — Тако ћемо сазнати што му организам троши. Са инфрафлуороскопом за час ћемо то утврдити.

Заблисташе разнобојне сијалице, а онда Три рече:

— Алкохол, бар као основа. C_2H_5OH . Разређен извесном количином H_2O . Ту су још извесне количине других састојака. Изгледа да је то била једина храна овог створења за прилично дуг период. Алкохол је присутан у читавом његовом организму. Има га и у крви и у мозгу.

— Момци, — преклињао је Хенлеј — умрећу ако ми не дате нешто да попијем.

— Тренутак само — рече Девет. Припремићемо ти напиток који ти је потребан.

Упалише се опет неке светиљке и Три се повуче у један угао просторије опремљен као лабораторија. Тренутак касније вратио се држећи нешто што је подсећало на боцу са отприлике литром неке жућкасте течности. Хенлеј је помириша, затим отпи мало па дубоко уздахну.

— Људи, па ово је прави нектар! — узвикну одушевљено. — Мора бити да сам већ мртав. На Земљи нема ничег сличног.

— Шта си му то направио, Три? — запита Девет.

— Прилично компликована формула. Напитак одговара свим његовим потребама: 50 одсто алкохола и 45 одсто воде. У оних преосталих 5 одсто ставио сам све витамине и минерале који су потребни његовом организму, али тако да не утичу на укус течности, укус по његовим мерилима, разуме се. За нас би то било ужасно, иако нам вода и алкохол не шкоде.

Хенлеј је за то време пио. Већ се једва држао на ногама. Погледа Три и насмеја се.

— Сад знам да не постојите — рече.

— Шта хоће тиме да каже? — запита Девет.

— Његови ментални процеси немају никакве логике — одговори Три. — Не знам да ли бисмо од овакве врсте створења добили добре робове. Чисто сумњам. У сваком случају, треба да га испитамо. Он се окрете Хенлеју. — Како се зовеш? Имаш ли име?

— Шта је то име? — рече Хенлеј. — Зови ме како год хоћеш. Вас двојица сте моји најдражи пријатељи. Идем с вама до на крај света.

Он испразни боцу, пруну се по поду и захрка.

Сви се зовемо Ол

Пробудио се тек после неколико часова. Усправи се, седе и погледа зачуђено око себе.

— Не, није истина — рече. — Ви нисте овде. Не постојите. Ипак, дајте ми да пијем, и то места.

Додоше му опет ону боцу, поново напуњену жућкастом течношћу све до врха. Хенлеј отпи и одмах му се лицем разли блажен израз.

— Нектар... нектар који пију богови.

— Ко су богови?

ВУЛКАНСКО ПЛЕМЕ

— Не постоје. Али, ово пију. На Олимпу.

— Превише је глуп да би се могао обучити за било какав посао осим за најпростији физички рад — рече Девет. — Али, ако је довољно снажан за тешке радове, могли бисмо ипак да предложимо нашим да дођу с војском на ову планету. Овде живи три до четири милијарде оваквих створења. Потребна нам је неквалификована радна снага.

— Створење, како треба да те зовемо? — упита га Три.

— Зовите ме Ол, момци.

— Је ли то твоје име или име твоје врсте?

— То је име читаве моје врсте. Сви се ми зовемо Ол.

— Хоћемо да измеримо твоју физичку снагу — рече Три. — Трчи краја на крај просторије док се не умориш.

— Још један гутљај, само један мали гутљај — молио је Хенлеј. — После ћу да трчим колико год хоћете.

— Можда му је потребно — рече Девет. — Дај му још мало да попије.

Хенлеј отпи три-четири добра гутљаја. Затим, машући весело рукама, поздрави четири Даријанца (видео их је двоструко) и рече:

— А сад почиње трка. Можете се кладити на мене. Ја побеђујем.

Начини два корака и паде као врећа. Преврну се на леђа и остаде тако са изразом блаженства на лицу.

— Невероватно! — рече Девет. — Можда покушава да нас превари. Провери, Три.

Три је неко време баратао инструментима.

— Невероватно! — рече. — Просто је немогуће да се заморио после тако безначајног напора. Чак је изгубио свест до те мере да више не осећа ни бол. Али, утврдио сам да не симулира.

— Ова врста створења не може да буде ни од какве користи нашој планети — рече Девет. — Стави машине у покрет. Вратићемо се да поднесемо извештај. Повешћемо га с нама, да га изложимо у зоолошком врту.

Срећни заробљеник

У главном граду Дара, Ол Хенлеј има своје место. У центру тог великог стакленог кавеза налази се корито из којег Хенлеј пије прилично често и у којем се понекад и купа. Корито се аутоматски пуни жућкастом течношћу.

То пиће одушевљава Хенлеја исто онолико колико и он усхићује посетиоце зоолошког врта. Посматрају га отворених уста и пажљиво читају натпис на кавезу:

АЛКОХОЛИКУС АНОНИМУС, живи од С₂Н₂О, плус витамини и минерали. На моменте показује знаке разума али без логичног мишљења. Може да учини неколико корака без пада. Нема никакву комерцијалну вредност. Порекло: планета бр. 3 у систему JX6-NG908.

Хенлеја су подвргли специјалном поступку који га је учинио бесмртним. То је добро, јер као зоолошки примерак толико је занимљив да би, уколико умре, Даријанци могли да се врате на Земљу. Могли би тада да ухвате вас или мене, а ви или ја можда бисмо, случајно, у том тренутку били савршено трезни. А то би била велика несрећа за све...

ПОСЛЕ ОВОГ УЗБУЂЕЊА, ТУНГА ЈЕ НАСТАВИО СВОЈ ПУТ... ПРОШЛИ СУ И ДРУГИ ДАНИ, ПУНИ ИЗЕНАЂЕЊА И ТЕШКОБА...

ШАЈЗАД...

ПЛАЦИНА!

ИДЕ ЗИМА, ДИВЉАЦИ ЈЕ СВЕ МАЊЕ! ТРЕБА ДА СТИГНЕМ У ВЕЛИКУ ДОЛИНУ ПРЕ ХЛАДНОКА...

СТАЗЕ КОЈЕ СУ НАПРАВИЛЕ ЖИВОТИЊЕ ПОКАЗАЋЕ МИ НАЈЛАКШИ ПУТ...

ДАНИ СУ ПРОЛАЗИЛИ... ШТО СЕ ВИШЕ ПЕЊАО, ТУНГА ЈЕ СВЕ ВИШЕ ОСЕЋАО ВИСИНСКУ БОЛЕСТ...

ВРТИ МИ СЕ У ГЛАВИ... ГРУДИ МИ ГОРЕ...

ОДМОРИЋУ СЕ НА ВРХУ...

ОДЈЕДНОМ, ПРЕД ОЦИМА МУ СЕ ЗАМАГЛИЛО...

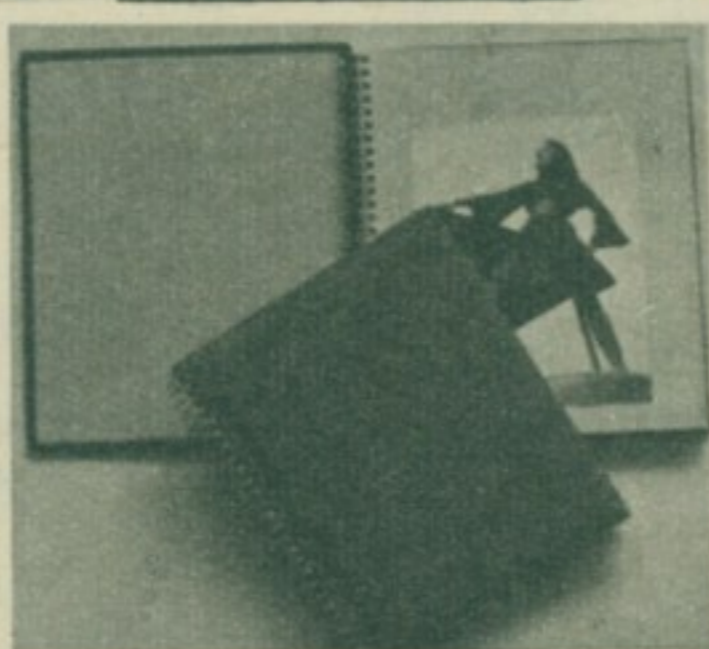

ШТА СЕ ТО ДЕШАВА...?

И...

ПОДСЕТНИК

Најновији албуми за фотографије у којима се оне не оштећују. Странице су од лепљиве хартије са које се слике могу лако скинути и мењати. Пунији целофан штити површину фотографија. Две величине и цене: 52,80 и 60 динара. Књижара „Стадион“, Бул. Црвене армије 38.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

ВЕЧИТА МИЛВА

Чувена италијанска певачица Милва ускоро ће прославити десетогодишњицу певачког стажа што много значи у свету забавне музике где звезде зачас зађу. Последња плоча коју је Милва снимила и која је, као и већина њених ранијих, одмах ушла међу десет најпопуларнијих, има мелодије: „Quando sali de cuba“ (Кад падне звезда) и „M'ama, non m'ama“ (Воли ме, не воли ме). Плочу је издао „Југотон“ а цена јој је 7 н.д.

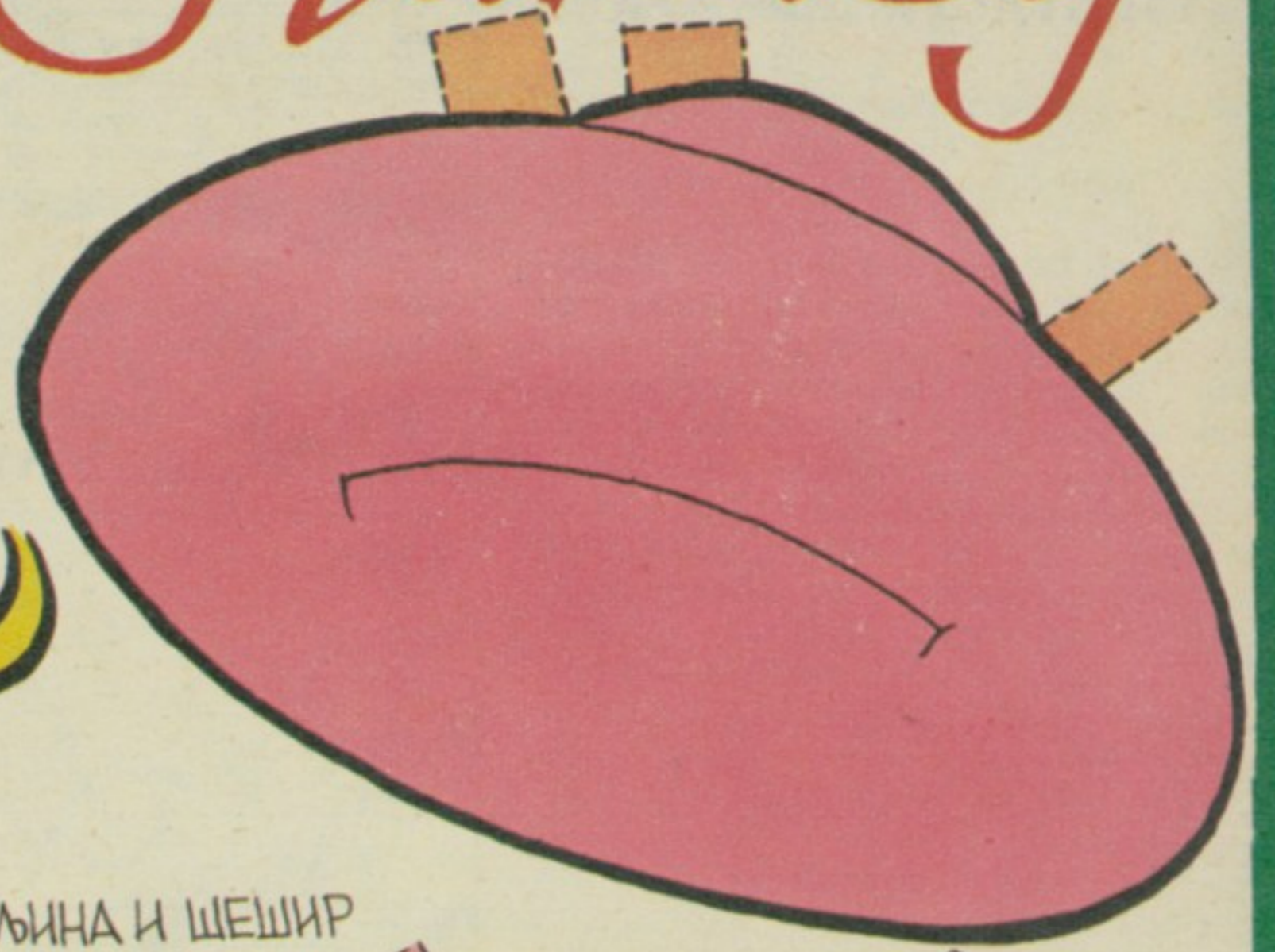
Цица

Паризу

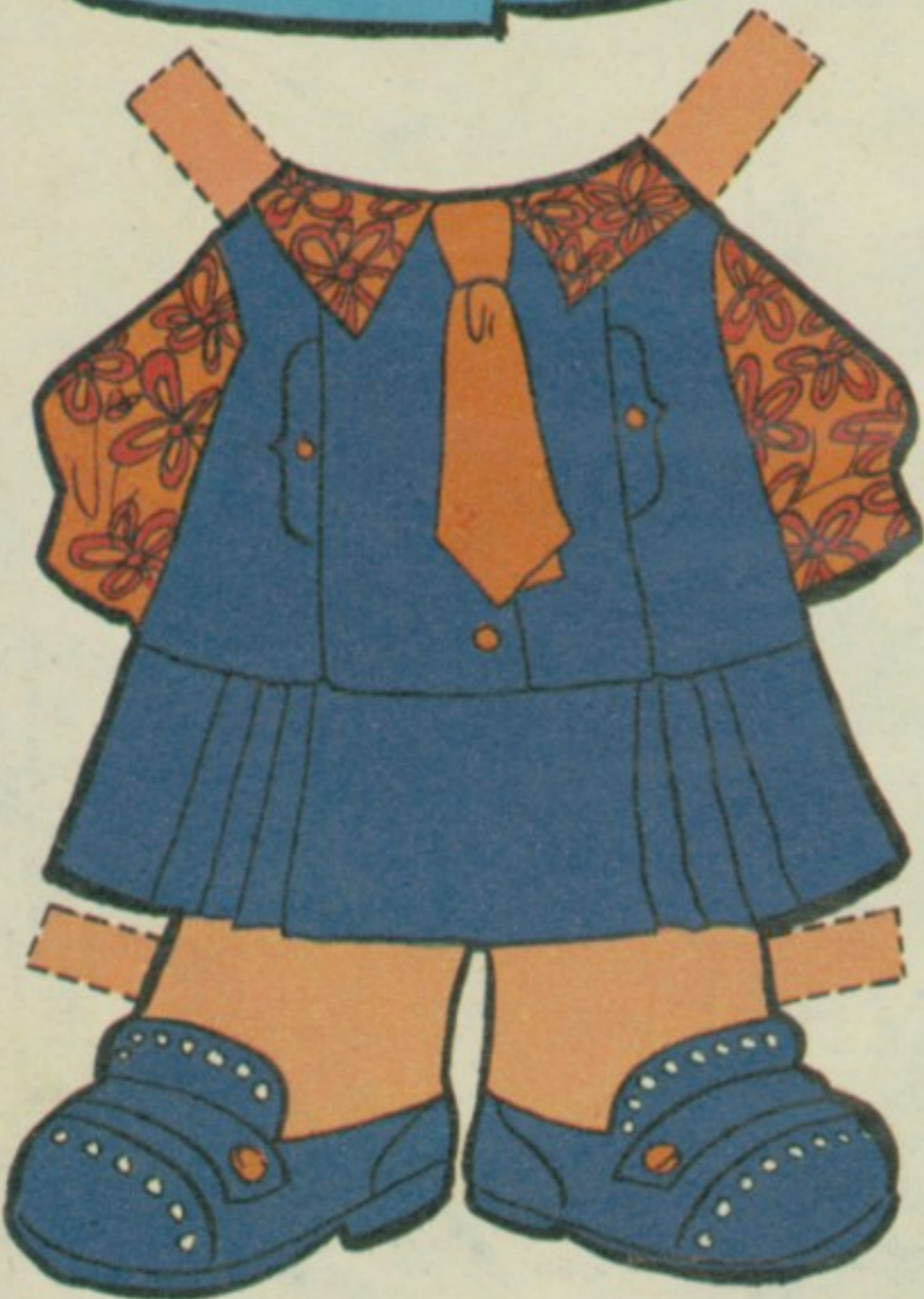
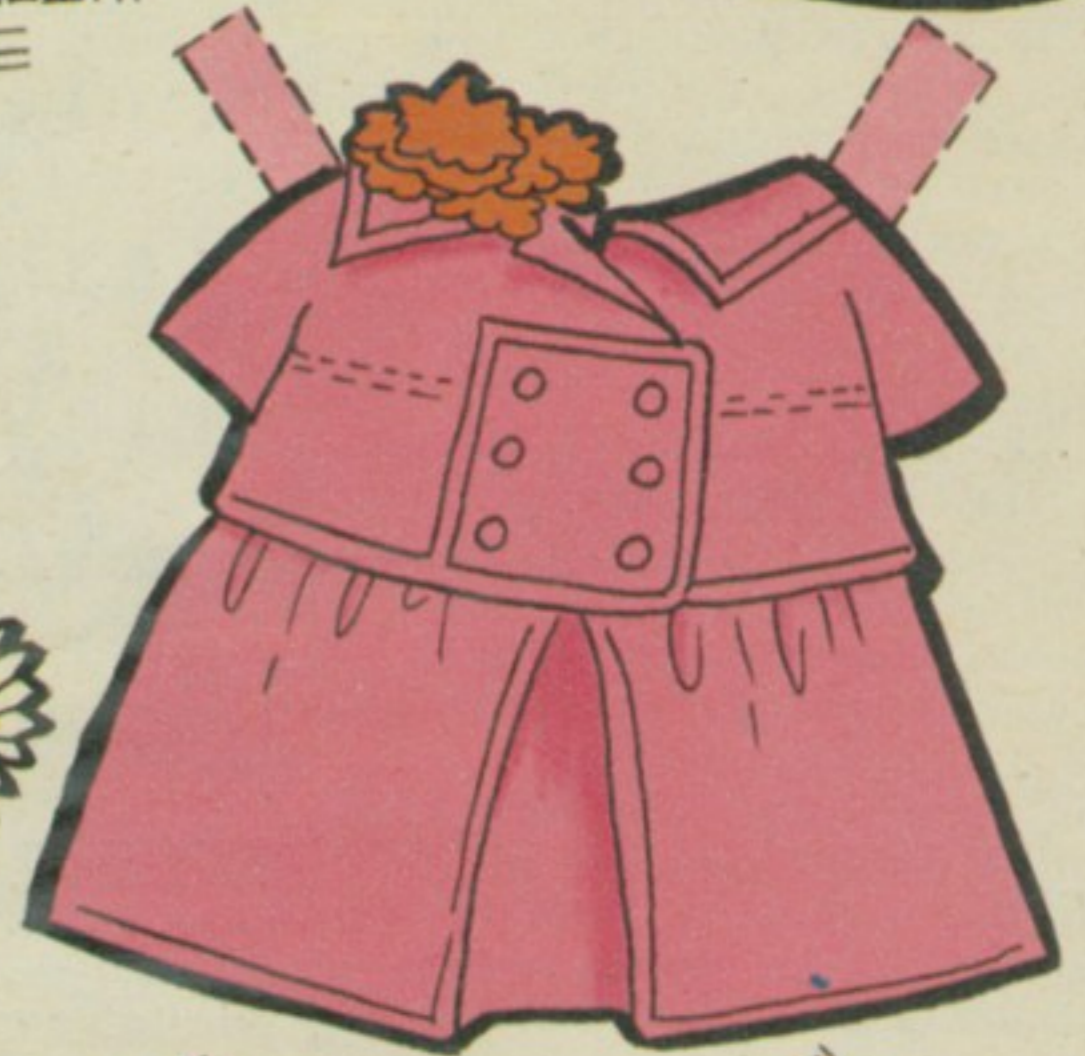
ШЕШИР УЗ МИНИ МАНТИЛ

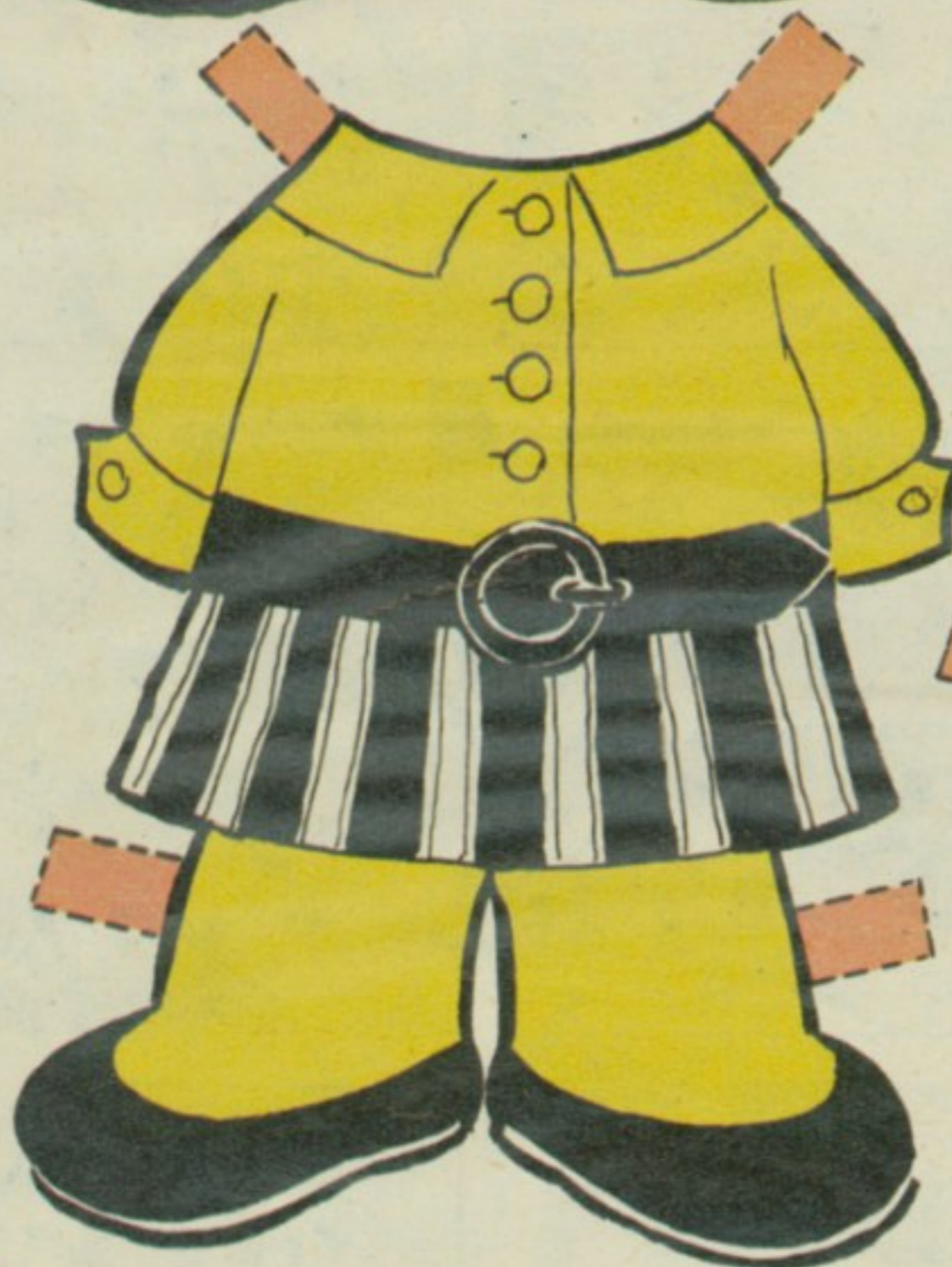
МИНИ МАНТИЛ ЗА ПОПОДНЕ

ХАЉИНА И ШЕШИР ЗА ПРОЛЕЋЕ

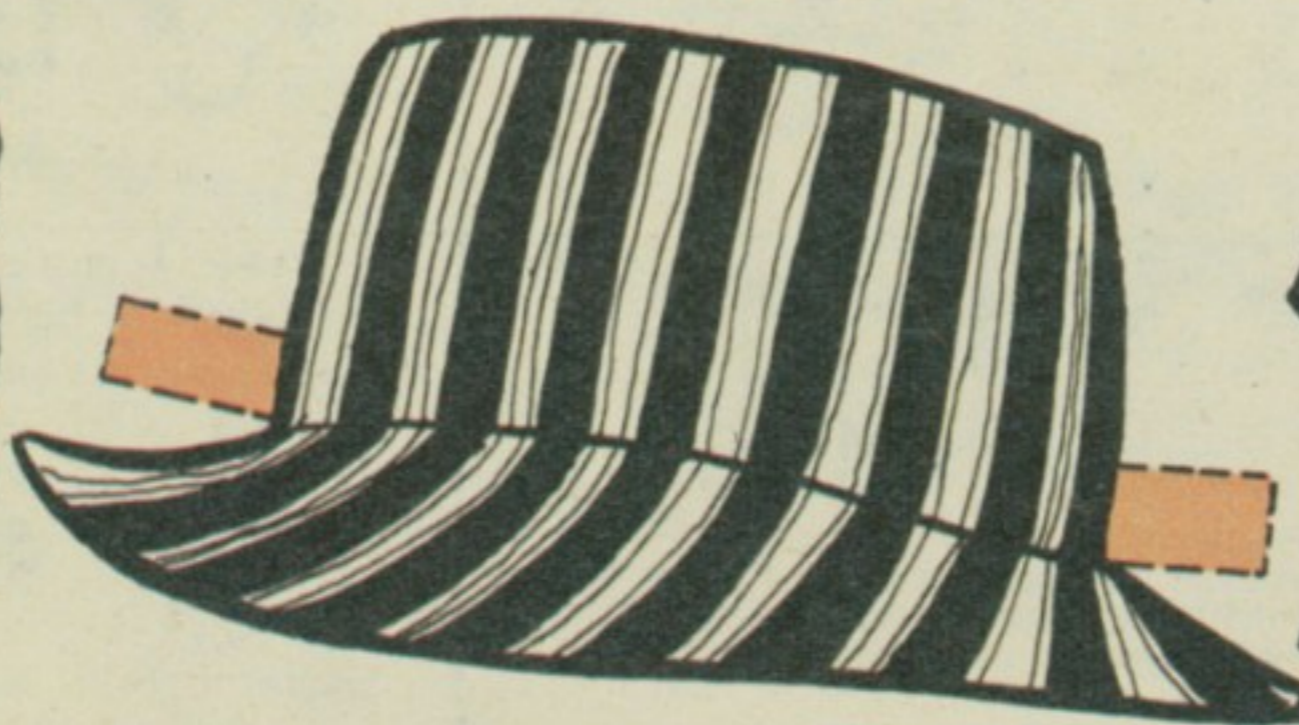
ДНЕВНА ХАЉИНА ИЗ ДВА ДЕЛА

ВЕЧЕРНИ МАКЕИ ОД СОМОТА

ПЕРИКА ЗА ПОЗОРИШТЕ (ЗАЛЕПИТИ НА НАЉИЦЕ ПЕРИКЕ ПО ТАЧКАСТИМ ЛИНИЈАМА)

ПРУГАСТИ КОМПЛЕТ У ЧАРЛЕСТОН СТИЛУ

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Желела бих да се дописујем са младићима и девојкама из наше земље и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и енглески. Смиљана Шарчевић, ул. Вите Браштановића 24, Шабац.

Имам 12 година и учим енглески језик. Желела бих да се дописујем са другарицама и друговима из иностранства. Скупљам салвете, разгледнице и слике глумаца. Мирјана Шедиви, Стевана Филиповића 28, Београд.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље и из СССР. Скупљам салвете, разгледнице и марке. Идем у VII разред. Ружена Хавран, Венешева 15, Бело Блато, Банат.

Желела бих да се дописујем са дечакима из Србије и СССР. Ученица сам VI разреда и скупљам значке. Моја адреса је: Станислава-Саша Адамовић, ул. В. Мишића 205, Обреновац.

Зовем се Мишуђик Марија и ученица сам осмог разреда основне школе. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из земље и иностранства на српскохрватском језику, а може и на енглеском, немачком или пољском. Скупљам разгледнице, салвете, марке и фотографије глумаца и глумица. Марија Мишуђик, ул. Браће Радића 112, Суботица.

Имам 11 година. Идем у V разред основне школе. Редовно читам лист „Политикин забавник“. Желела бих да се дописујем преко тог листа са другарицама широм Југославије. Одличан сам ђак. Скупљам разгледнице и честитке. Дописивањем бих желела да стекнем другарицу с којом би се заувек дописивала. Ружа Жарић, основна школа „9 мај“ Пријвор, Восна.

Овим писмом бих желео да критикујем оне који пишу да желе да мењају разгледнице. Ја сам то покушао да чиним са неким чије су адресе биле објављене, али без успеха. Претпостављам зашто су сви такви: адреса им је објављена и сигурно су добили доста таквих разгледница а сами их заувек не шаљу. Желим одговор читалаца који су такви. Милорад Бојанић, Н. Енчића б. б. Врчко.

Имам 15 година и желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље, и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и руски. Скупљам салвете и разгледнице. Љубинка Чакић, Трг Маршала Тита 9, Прокупље.

Обраћам вам се с једном скромном молбом. Молим вас да објавите ово моје писмо и моју адресу: недостају ми два броја „Забавника“ 855. и 862, а све остало имам, па бих молио ваше читаоце да ми помогну да их пронађем. Симо Смилески, Хрватска (712) бр. 7 Скопје.

Желим да се дописујем са младим Југословенима који живе у иностранству. Имам 15 година. На свако писмо одговарам. Гордана Оршковић, ул. Браће Густина 74, Вишњевац, Осиек.

Имам 14 година и идем у 8. разред. Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм земље. Љубиша Поповић, ул. Лоле Рибара 4а, Београд.

* укршћене речи *

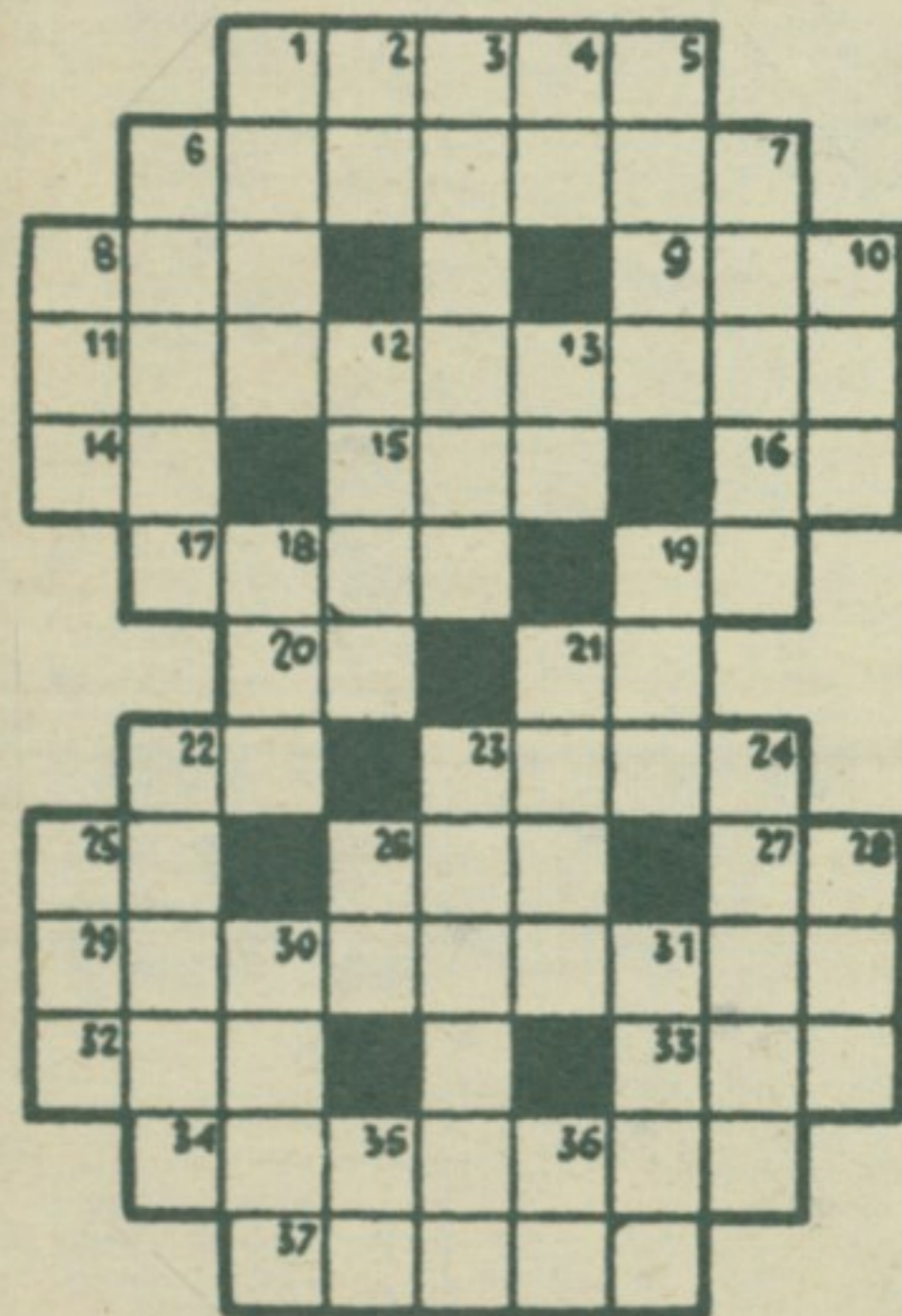
Водоравно: 1) врста модерне игре, 6) дан када се не ради, 8) течност која се цеди из воћа, 9) град у Холандији, 11) врста позоришне игре, 14) два самогласника, 15) име

глумице Мањани, 16) мера за површину, 17) једно годишње доба, 19) врста першуна, 20) хемијски знак за мазуријум, 21) скраћеница једне мере за тежину, 22) негација, 23) град у Румунији, 25) лична заменица, 26) грубо вунено сукно, 27) спев, 29) наука која проучава телесни склоп и састав, 32) кућа, 33) билијарски штап, 34) стари јеврејски цар, 37) град у Боки Которској.

Усправно: 1) такмичење у брзини, 2) аутомобилска ознака за Ваљево, 3) промена, 4) хемијски знак за калај, 5) мирни, 6) неуспех, 7) спортски чамац, 8) део намештаја, 10) чађ, 12) грчко слово, 13) афирмација, 18) назив, 19) врста папагаја, 21) мера за тежину, 22) направа, 23) тропско дрво, 24) мушко име, 25) несрећа, 26) коњ (турц.), 28) плочница којом се игра хокеј на леду, 30) бог љубави код старих Римљана, 31) универзитетски град у Енглеској, 35) упитна речца, 36) два слова.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) валови, 6) Сена, 7) Ава, 9) Аса, 10) кров, 11) ЛЕ, 12) врата, 13) Ела, 15) О'Нил, 16) Париз, 18) ја, 19) УАР, 20) да, 21) одбор, 23) рш, 25) ноа, 26) тада, 28) А(лександар) В(учо), 29) замор, 30) миг, 32) њива, 33) оцат, 35) НИН, 36) Андрић.

СВЕ О ЛЕПТИРИМА

Много ме интересују лептири. Желела бих да их сакупљам па ме интересује да ли код нас постоји нека књига или приручник у којој су описани лептири.

Иванка Голоб, Београд

Све што вас интересује о лептирима можете прочитати у Шумарској ентомологији од професора Живојиновића или пак у Примјењеној ентомологији од професора Вељка Кљачевића. Уколико вам нешто не буде јасно обратите се Шумарском факултету у Београду, професору Васићу, који ће вас радо о свему обавестити.

КАРАТЕ

Драги Забавниче,

Недавно сам у вашем листу прочитао о оном издању приручника за „Карате“ од др Јорге, његовог брата и новинара Ђурића. Као љубитељ каратеа желео бих да је имам па вас молим да ми дате тачну адресу издавачке куће „Спортека књига“.

Предраг Крвавац, Титово Ужице

Пошто су нам се многи читаоци обратили с истим питањем ево одговора: „Спортека књига“ се налази у Београду, Македонска 19. Цена књиге је 30 нових динара.

ЦЕНА ТЕЛЕСКОПА

Драги Забавниче,

Бавим се астрономијом као аматер и желео бих да знам да ли и где може да се набави мањи аматерски телескоп. Интересује ме и цена.

Јозо Милошевић, Синь

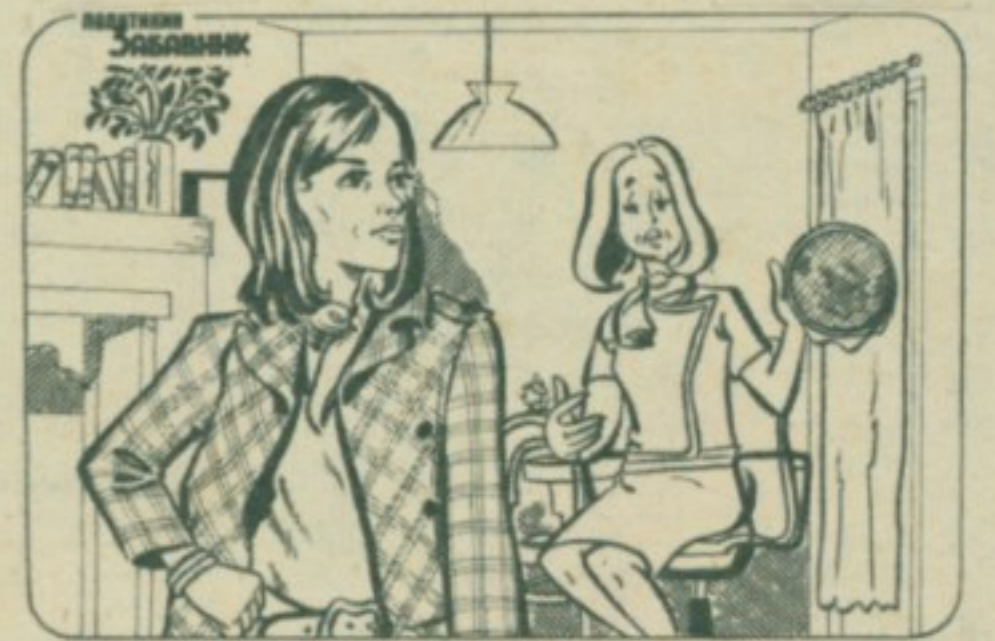
Аматерски телескоп можете набавити код „Југолабораторије“ Београд, Седми јули бр. 50, а цена му је 250.000 старих динара.

ГОБЛЕНИ

Драги Забавниче,

Допадају ми се гоблени и хтела бих да их и ја радим, али не знам како. Видела сам да постоји лист „Гоблен“ само он није на нашем језику и не знам како да га користим. Да ли такав сличан лист могу набавити и на српскохрватском и где? Поред тога интересује ме где могу да купим потребан материјал за вез јер, колико знам, ту се користи посебно платно.

Лидија Калањ, Нови Сад Дунавска 16

Ваше писмо објављујемо у нади да ће вам се нека читатељка јавити и помоћи.

ЧИШЋЕЊЕ СТАРОГ НОВЦА

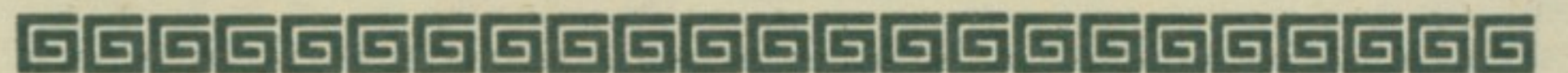
Драги Забавниче,

Скупљам стари новац и већ га имам доста из разних држава. На жалост, неки метални новчићи су ми зарђали, па вас молим да ми кажете како да их очистим.

Војин Марковић, Приштина

Не можемо да вам препоручујемо неки од устаљених рецепата за конзервацију металног новца каквим се, на пример, користе стручњаци по музејима. То је исувише сложен посао за аматера. Па ипак покушајемо да вам помогнемо. Да видимо прво чиме их не смеће очистити. Сви препарати у течности или у тубама који се продају за чишћење метала, штетни су за новац. Исто тако није дозвољено очистити новац шмирглом, песком, металним четкицама и другим чврстим инструментима као што су скалпели јер се на тај начин оштећује новац и уништава племенита патина.

С кованим новцем се мора поступати веома пажљиво. Археолошке налазе новца (ископане из земље) треба пре свега пажљиво опрати, испрати у млакој води — кишници, речној или дестилисаномј води, и очистити од земље меком четкицом, а затим обрисати фланелском крпом. Од хемикалија препоручују се само блага средства: 5 одсто раствор лимунске киселине (acid. citricum) или амонијак у води. Треба обазриво контролисати време за које је новац потопљен, затим га очистити меком четкицом и то понављати по потреби. Испирати у води, а затим осушити фланелском крпом. Ако не успеће овим купкама, морате се обратити стручњацима за помоћ.

WALT
DISNEY

МИКИ

